

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA INFORMATIKY

Moodle ve výuce angličtiny

Diplomová práce

Moodle in Learning of English

Diploma Thesis

Autor: Bc. René Netík
Studijní program: N7504 Učitelství pro střední školy
Studijní obor: Učitelství pro střední školy - Informatika
Učitelství pro 2. stupeň ZŠ – Anglický jazyk a literatura
Vedoucí práce: doc. RNDr. Štěpán Hubálovský, Ph.D.

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta

Zadání diplomové práce

Autor: Bc. René Netík

Studijní program: N7504 Učitelství pro střední školy

Studijní obor: Učitelství pro střední školy - Informatika
Učitelství pro 2. stupeň ZŠ – Anglický jazyk a literatura

Název závěrečné práce: Moodle ve výuce angličtiny

Název závěrečné práce AJ: Moodle in Learning of English

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Hlavním cílem diplomové práce je ukázat možnosti využití systému Moodle ve výuce angličtiny. Cílem teoretické části práce je formou rešerše obecně popsat možnosti využití ICT ve výuce jiných předmětů, konkrétně ve výuce cizího jazyka – angličtiny. Práce analyzuje technické a didaktické aspekty výuky s podporou ICT a nabízí pohled na využití vybraných druhů ICT ve výuce angličtiny. Cílem praktické části práce je zmapovat přínos využití systému Moodle ve výuce angličtiny, a to formou zpracování dotazníků mezi vyučujícími a studenty, kteří tento systém využívají.

Garantující pracoviště: Katedra informatiky

Vedoucí práce: doc. RNDr. Štěpán Hubálovský, Ph.D.

Konzultant:

Oponent: PhDr. Michal Musílek, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 27. 2. 2013

Datum odevzdání závěrečné práce:

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci vypracoval pod vedením vedoucího práce samostatně a uvedl jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne

Podpis:

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji vedoucímu závěrečné práce doc. RNDr. Štěpánu Hubálovskému, Ph.D. za podnětné připomínky, objektivní kritiky, trpělivost a ochotu, se kterou vedl konzultace.

ANOTACE

NETÍK, René. *Moodle ve výuce angličtiny*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2016. 86 s. Diplomová práce.

Hlavním cílem diplomové práce je ukázat možnosti využití systému Moodle ve výuce angličtiny.

Cílem teoretické části práce je formou rešerše obecně popsat možnosti využití ICT ve výuce jiných předmětů, konkrétně ve výuce cizího jazyka – angličtiny. Práce analyzuje technické a didaktické aspekty výuky s podporou ICT a nabízí pohled na využití vybraných druhů ICT ve výuce angličtiny.

Cílem praktické části práce je zmapovat přínos využití systému Moodle ve výuce angličtiny, a to formou zpracování dotazníků mezi vyučujícími a studenty, kteří tento systém využívají.

Klíčová slova:

informační a komunikační technologie (ICT), e-learning, Moodle, výuka, cizí jazyk, anglický jazyk, dotazník

ANNOTATION

NETIK, Rene. *Moodle in Learning of English*. Hradec Kralove: Pedagogical Faculty, University of Hradec Kralove, 2016. 86 p. Diploma Thesis.

The main goal of the diploma thesis is to show the possibility of using LMS Moodle in learning and teaching of English.

The theoretical part of the work describes general possibilities of using ICT in teaching and studying other subjects, particularly a foreign language - English. It analyses the technical and didactical aspects of ICT in the educational process and offers detailed look at selected ICT used in learning and teaching English.

The aim of the practical part is to map the benefits of using Moodle in learning and teaching English, in the form of processing questionnaires among teachers and students who use the system.

Keywords:

information and communication technologies (ICT), e-learning, Moodle, teaching, education, foreign language, English, questionnaire

OBSAH

OBSAH	7
ÚVODNÍ KAPITOLA.....	9
1. CÍLE A METODY.....	10
1.1 CÍLE A METODY TEORETICKÉ ČÁSTI.....	10
1.2 CÍLE A METODY PRAKTICKÉ ČÁSTI	10
2. ZÁKLADNÍ TERMINOLOGIE.....	11
2.1 VÝUKA.....	11
2.2 ICT.....	11
2.3 TECHNOLOGIE VZDĚLÁVÁNÍ.....	11
2.4 NOVÁ MÉDIA	12
2.5 INTERNET	14
2.6 WEB 2.0.....	14
3. ICT V KONTEXTU VZDĚLÁVÁNÍ.....	16
3.1 DŮVODY VYUŽÍVÁNÍ ICT VE VZDĚLÁVÁNÍ.....	16
3.2 CHARAKTERISTICKÉ VLASTNOSTI ICT	17
3.3 TRADIČNÍ A MODERNÍ VÝUKOVÉ METODY S PODPOROU ICT	20
4. E-LEARNING.....	23
4.1 POJETÍ E-LEARNINGU	23
4.2 FORMY E-LEARNINGU	23
4.2.1 Online e-learning	24
4.2.2 Offline e-learning.....	24
4.3 VÝZNAMNÉ KONCEPTY E-LEARNINGU	24
4.3.1 CBT (Computer Based Training).....	25
4.3.2 WBT (Web Based Training)	25
4.3.3 LMS (Learning Management System)	25
4.3.4 M-Learning	27
4.3.5 Blended learning (kombinovaná výuka)	28
4.4 VÝHODY A NEVÝHODY E-LEARNINGU	29
5. ELEKTRONICKÉ MATERIÁLY PRO VÝUKU ANGLICKÉHO JAZYKA.....	31
5.1 VYBRANÉ INTERNETOVÉ PORTÁLY	31
5.2 DATABÁZE DIGITÁLNÍCH UČEBNÍCH MATERIÁLŮ	32
6. INTERAKTIVNÍ TABULE.....	34
6.1 TECHNICKÉ ŘEŠENÍ A VYBRANÉ TYPY INTERAKTIVNÍCH TABULÍ	34

6.2	VÝHODY A NEVÝHODY VYUŽÍVÁNÍ INTERAKTIVNÍ TABULE VE VÝUCE.....	37
7.	LMS MOODLE	38
7.1	MOŽNOSTI A FUNKCE LMS MOODLE	38
7.1.1	Kurz	38
7.1.2	Studijní materiály.....	39
7.1.3	Činnosti.....	39
7.1.4	Testové úlohy.....	41
7.1.5	Hodnocení a zpětná vazba.....	42
7.2	MOODLE MOBILE	43
8.	PRAKTICKÁ ČÁST	46
8.1	POUŽITÁ METODOLOGIE	46
8.2	STANOVENÍ ZÁKLADNÍCH KVALIFIKOVANÝCH PŘEDPOKLADŮ	47
8.3	VZOREK RESPONDENTŮ	48
8.4	PRŮZKUMNÉ OTÁZKY A JEJICH ŘEŠENÍ	48
8.4.1	Učitel.....	49
8.4.2	Žák	60
8.5	ZÁVĚR PRAKTICKÉ ČÁSTI	66
	ZÁVĚR	69
	CITOVANÁ LITERATURA	71
	TIŠTĚNÉ ZDROJE	71
	ELEKTRONICKÉ ZDROJE	73
	PŘÍLOHA A – SEZNAM OSLOVENÝCH ŠKOL	76
	PŘÍLOHA B - DOTAZNÍKY	79
	DOTAZNÍK PRO UČITELE ANGLIČTINY	79
	DOTAZNÍK PRO ŽÁKY	84

ÚVODNÍ KAPITOLA

Věda a technika spějí kupředu mílovými kroky a v dnešní době je kladen důraz na rychlost, přesnost, maximální efektivitu, uživatelskou přívětivost a možnost okamžité komunikace bez ohledu na vzdálenost. Objevují se stále nové technické prostředky a ty, které jsou na trhu již nějakou dobu a jejichž implementace byla dříve příliš nákladná a složitá, se vyvinuly v systémy, které dokáže obsluhovat i běžný uživatel se základními počítačovými znalostmi.

Každým rokem můžeme pozorovat stále vyšší stupeň zapojování technologií do výuky. Před několika lety byla dnes běžná interaktivní tabule obrovským luxusem, patřícím do speciální multimediální učebny. Školy byly v rámci národních projektů vybavovány špičkovou počítačovou technikou, připojovány k Internetu a vybavovány multimediálními CD s výukovým obsahem rozličných vyučovacích předmětů. Životní cyklus počítačové techniky je však relativně krátký a po několika letech je třeba veškeré vybavení vyměnit za nové. Offline CD disky dnes nahradily interaktivní internetové stránky a aplikace, vše se pohybuje okolo síťového připojení a komunikace.

Úkolem této diplomové práce je přiblížit aktuální možnosti využití ICT ve výuce jiných předmětů. A jelikož druhým oborem autora práce je budoucí výuka anglického jazyka, zaměří se na možnosti využití informačních a komunikačních technologií právě v tomto předmětu. Již výše byl zmíněn důraz, který je v poslední době kladen na webové systémy a aplikace. Tato práce se proto bude zabývat možnostmi využití systému Moodle, jednoho z neznámějších výukových systémů vůbec, právě ve výuce angličtiny, a nabídne dotazníkové šetření, zpracované pro učitele angličtiny a jejich žáky, kteří systém Moodle ve výuce předmětu využívají.

1. CÍLE A METODY

Hlavním cílem diplomové práce je ukázat možnosti využití systému Moodle ve výuce angličtiny.

1.1 Cíle a metody teoretické části

Cílem teoretické části práce je formou rešerše obecně popsat možnosti ICT ve výuce jiných předmětů, konkrétně pak ve výuce anglického jazyka. Dílčími cíli jsou:

- Předložení obecných důvodů využívání ICT ve vzdělávání.
- Popis charakteristických vlastností ICT.
- Charakteristika tradiční a moderní výuky s podporou ICT.
- Vymezení pojmu e-learning, formy e-learningu, významné koncepty a výhody i omezení, které elektronické učení přináší.
- Stručná charakteristika vybraných internetových portálů s anglickým výukovým obsahem.
- Charakteristika pojmu „digitální učební materiál“ a předložení vybraných databází s elektronickými učebními materiály.
- Interaktivní tabule a její technická řešení, nejrozšířenější typy, software a výhody i omezení spojené s využíváním tohoto nástroje.
- Popis možností systému LMS Moodle a aplikace Moodle Mobile

1.2 Cíle a metody praktické části

Cílem praktické části je formou dotazníkového šetření zjistit možnosti využití LMS Moodle ve školách, které tento systém v předmětu Anglický jazyk používají. Dílčími cíli praktické části jsou:

- Popis použité metody – dotazníkového šetření.
- Stanovení základních kvalifikovaných předpokladů.
- Popis vzorku respondentů.
- Průzkumné otázky a výsledky šetření.

2. ZÁKLADNÍ TERMINOLOGIE

2.1 Výuka

Termín výuka, synonymně označován jako **výukový proces** nebo **vyučování**, v běžném významu označuje proces odehrávající se během vyučovací hodiny. Z didaktického hlediska se jedná o interakci učitele a žáků, jehož základem je záměrné působení učitele na žáky tak, aby u nich docházelo k procesu učení. V širším pojetí se jedná o systém, který zahrnuje jak proces vyučování, tak cíle výuky, typy výuky, prostředky výuky a výsledky výuky (Průcha, 2003).

2.2 ICT

Informační a komunikační technologie (z anglického Information and Communication Technologies), je široká oblast zahrnující veškeré aspekty řízení a realizace přenosu informací. Mezi ně patří informační služby, sítě a řízení jejich provozu, technologie pro přenos dat a podobně (Pospíšil a další, 2004).

Podle Selwyna (2006) termín ICT rozšiřuje tradiční termín Informační technologie (IT), a to především tím, že zdůrazňuje sbližování počítačové techniky, telekomunikace a vysílání.

V českých školách se setkáváme s výukou předmětu **Informatika**, kde je hlavním tématem výuky počítač a jeho technické a programové vybavení (Cejpek, 1998). Postupně však dochází k nahrazování názvem **IKT** (Informační a komunikační technologie), neboť v sobě spojuje prvky počítačové techniky a komunikace.

2.3 Technologie vzdělávání

Rozvoj informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání je čím dál častěji doprovázen termínem **technologie vzdělávání** (z anglického Educational Technology) nebo taktéž **moderní vzdělávací technologie**. Podle Haškové je tento

pojem velice komplexní a jeho vymezení přímo souvisí s problematikou pojmů technika a technologie a jejich častou záměnou. Pojem technologie vzdělávání označujeme (2011):

- přístrojové vybavení a technické zabezpečení výuky
- formy, způsoby a metody realizace vzdělávání
- vědeckou oblast v rámci systému pedagogických vědeckých disciplín

2.4 Nová média

Pojem **médium** pochází z latinského slova *medium* s původním významem „střední“, „nacházející se uprostřed“. V běžné praxi se jedná o prostředky a nástroje, které slouží ke zprostředkování, šíření nebo uchování informace. V širším pojetí tímto termínem označujeme i společenská zařízení, instituce, systémy apod. Podstatou médií je zprostředkovat komunikaci mezi vysílačem informace a jejím příjemcem. Otázka komunikace je zásadní a s problematikou médií je nerozlučně spojena (Schellman, 2004).

S příchodem informačních technologií vznikla potřeba oddělit tradiční média od těch, která jsou založena na digitální bázi. Vznikl tak pojem **nová média**, který poprvé použil již v šedesátých letech Marshall McLuhan a označoval jím elektronická média a jejich obsah (2011). Pavlíček je toho názoru, že jednotná formulace pojmu nová média neexistuje. Pokusil se však shrnout jejich nejzásadnější rysy (2007):

- Jsou založena na elektronické/digitální platformě.
- Využívají výpočetní výkon.
- Jsou interaktivní.
- Podporují komunikaci, nebo alespoň přímou zpětnou vazbu.

Lev Manovich, jež velkou část svého života věnuje zkoumání nových médií, shrnul obecné vlastnosti nových médií do 5 rysů. Jednotlivé principy na sebe určitým způsobem navazují. Autor však upozorňuje, že ne všechna nová média musí zákonitě splňovat všechny tyto principy (2011, in Šperk, 2012):

1. Číselná reprezentace

Všechna nová média jsou složena z digitálního kódu; jsou založena na číselné reprezentaci. To má dva důsledky: jednak mohou být vyjádřena matematicky (například matematickou funkcí), a jednak jimi lze za pomoci správného algoritmu manipulovat (například odstranit šum z fotografie).

2. Modularita

Tento princip může být označen jako „fraktální struktura nových médií“. Každý objekt nových médií, ať jsou jím obrázky, zvuky tvary, nebo chování, je zastoupen jako soubor samostatných vzorků (pixely, polygony, skripty, atd.). Tyto vzorky jsou sloučeny do větších objektů, ale stále mají svůj oddělený význam. Objekty jako takové mohou být sloučeny do ještě větších objektů – opět bez ztráty vlastního významu. Takovým složeným objektem může být například film.

3. Automatizace

Číselná reprezentace a modulární struktura objektů umožňují částečně nebo úplně zautomatizovat výrobu, přístup i manipulaci s novými médii. Nová média tak mohou být ovládána počítačem, aniž by do procesu musela zasahovat lidská kreativita.

4. Variabilita

Nová média jsou variabilní, dokáží se přizpůsobit či měnit. Jejich obsah není fixní, a proto mohou existovat v různém, potažmo nekonečném, množství variant. Příkladem může být fotografie a možnosti její modifikace, či úprava prostého textového souboru nebo přizpůsobení reklamy na internetových stránkách podle zájmů uživatele.

5. Překódování

Digitální podstata nových médií způsobuje střet počítačové a lidské logiky. Na jedné straně se jedná o data tříděná a čitelná počítačem, na druhé straně je výsledek,

kterému rozumí běžný člověk. Nová média jsou počítači vyráběna, šířena a uchovávána. Počítačová logika tak zákonitě ovlivňuje i logiku člověka. Nezajímá nás například kvalita fotografie, ale to, jak velké místo zabírá na pevném disku.

2.5 Internet

Internet je celosvětová počítačová síť. Jejím prostřednictvím je za pomoci počítačů možné získávat či vyměňovat informace, týkající se všech oblastí lidských aktivit. Internetová síť je decentralizovaná, takže nefunkčnost části sítě ji jako celek z provozu nevyřadí (Roubal, 2009). Předchůdcem Internetu je ARPANET, vytvořený v roce 1969 v USA jako vojenský výzkumný projekt (Pospíšil, 2004). Podle mezinárodní internetové statistiky bylo k 1. červenci 2016 k internetu připojeno 46 % světové populace, tedy přibližně 3,5 miliardy uživatelů (Internetlivestats.com).

Technicky lze připojení k Internetu dosáhnout za pomoci počítače (či podobného přístroje), připojovacího zařízení a přístupu k internetové síti prostřednictvím poskytovatele Internetu (Pospíšil, 2004).

2.6 Web 2.0

Pojem web 2.0 poprvé použil v roce 1999 Darcy DiNucci (Darcy.com, 2016) a v roce 2004 ho zpopularizoval Tim O'Reilly (Paulgraham.com, 2016). Termín neoznačuje vylepšení nebo novou verzi klasických webových stránek, jak by se z jeho názvu mohlo zdát, ale způsob, jakým jsou stránky komponovány a užívány. Web 2.0 je oproti statickým internetovým stránkám dynamický a umožňuje větší interakci s uživateli, kteří se mohou podílet na vytváření obsahu (Techterms.com, 2016).

Nejrozšířenějšími nástroji webu 2.0 jsou (tamtéž):

- **Blog** – dovoluje uživatelům zveřejňovat myšlenky a příspěvky o jejich životě.
- **Wiki systémy** – sítě jako Wikipedia umožňují uživatelům z celého světa přidávat a konzumovat různý obsah.
- **Sociální sítě** – uživatelé vytváří a upravují své profily a komunikují s přáteli.
- **Webové aplikace** – široké spektrum nových aplikací uživatelům umožňuje spouštět programy přímo v internetovém prohlížeči.

3. ICT V KONTEXTU VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Důvody využívání ICT ve vzdělávání

Tvrzení, že se informační a komunikační technologie dnes určitým způsobem využívají ve většině oborů lidské činnosti, je obecně přijímaný fakt. K využívání ICT musí zákonitě docházet i ve vzdělávání. Například Brdička (2004) se ale pozastavuje nad faktem, že již od počátku je tato skutečnost z pohledu pedagogů velmi obtížně a pomalu brána na vědomí. Existuje více důvodů, proč je důležité zapojovat informační a komunikační technologie do vzdělávání. Zpráva OECD Learning to Change: ICT in schools (2001, in Zounek, 2009, in Málková, 2014) uvádí tři důvody využívání ICT ve vzdělávání:

1. **Ekonomické důvody** – znalost práce s ICT je vnímána jako jedna z hlavních potřeb současné i budoucí ekonomiky. Znalost práce s ICT je jedním z významných faktorů, určujících úspěšnost na trhu práce.
2. **Sociální důvody** – schopnost využívat ICT se stává předpokladem pro úspěšný život v moderní společnosti. V dnešní době je práce s ICT klíčovou dovedností.
3. **Pedagogické důvody** – zdůraznění potenciálu moderních technologií ve výuce a vzdělávání. ICT podporují inovativní postupy a jsou tak příčinou změn ve způsobu vzdělávání.

Můžeme říci, že ekonomické a sociální důvody využívání ICT ve vzdělávání souvisí s naším postavením ve společnosti. Pedagogické důvody se zaměřují na samotný vzdělávací proces a možnosti, které ICT podpora ve výuce nabízí.

Hlavním důvodem, proč jsou ICT implementovány do vyučování a učení je bezesporu předpoklad, že tak dojde ke zkvalitnění učení a zlepšení výsledků žáků (Zounek, 2009). Existují průzkumy, které tvrdí, že ICT napomáhá zefektivnit výuku. Bylo například zjištěno, že lépe vybavené školy dosahují obecně lepších výsledků, než školy hůře vybavené ICT (tamtéž).

3.2 Charakteristické vlastnosti ICT

V předchozí kapitole jsme si vyjmenovali hlavní důvody využívání ICT ve výuce a uvedli myšlenku potenciálu, který technologie nabízí. Co konkrétně si ale můžeme pod tímto potenciálem představit? Jaké jsou ony možnosti ICT, z pedagogického hlediska tak zásadní, že představují změnu v přístupu a způsobu vzdělávání. Fenomény moderních technologií se pokusil vyjmenovat Revenda (Hnedulkov.cz, 2016). Podle něj patří k zásadním vlastnostem ICT **interaktivita**, **multimedialita**, **virtualita**, **mobilita** a **globalita**. Jednotlivé technologie a jejich funkci ve vzdělávání si nyní přiblížíme:

Interaktivita

Interaktivita umožňuje uživateli ovládat systém a kontrolovat, či vybírat si z něho potřebné informace. Výsledek svých zásahů může vidět v reálném čase. Čím více má uživatel možnost do běhu systému zasahovat a komunikovat s ním, tím vyšší je stupeň interaktivity (Schellman, 2004, s. 262). Interaktivita je zásadním prvkem práce s ICT. Její důležitost zdůrazňuje například Brenda Pfaus, kanadská učitelka a specialista na technologie, která tvrdí, že studenti jsou schopni lépe si pamatovat prožitky obsahující zvuk, obrázky a interaktivní prvky. Člověk si podle ní pamatuje asi 10 % toho, co čte, 50 % toho, co vidí a celých 90 % informací, které získá interaktivní zkušeností (1996, in Buryánek, 2005). Podle Revendy lze přínos interaktivity shrnout do následujících bodů (Hnedulkov.cz, 2016):

- žák aktivně absorbuje výukový obsah a ne ho jen pasivně přijímá
- interaktivita zlepšuje názornost vyučovaného tématu a zvyšuje chuť učit se
- žák je při výuce aktivnější, lépe udrží pozornost a motivaci pomocí své vlastní tvořivosti
- funkce učitele se transformuje od zdroje informací spíše k průvodci

Multimedialita

Multimedialita je jedním ze základních znaků multimédií. **Multimédia** spojují více mediálních prvků (text, obrázky, animace, audio, video atd.) na digitální bázi a působí tak na několik smyslů najednou. Takové působení označujeme právě slovem multimedialita (Schellman, 2004). Multimédia se vyznačují nejen vícekanálovou

komunikací, ale i výše zmíněnou jednotnou digitální bází a interaktivitou. Výhody, které multimedialita přináší, lze definovat takto (Hnedulkov.cz, 2016):

- výuka je atraktivní, což významně motivuje žáka vzdělávat se
- zapojením více smyslů do vyučovacího procesu je učivo lépe fixováno
- podporuje komplexní výuku

Virtualita

V souvislosti s ICT často hovoříme o **virtuální realitě**. Tu podle Pospíšila můžeme definovat jako „*umělý svět či napodobení skutečných dějů pomocí zařízení a programů počítačové techniky*“ (2004, s. 91). Jedná se tedy o počítačem simulované prostředí. Ve spojení s počítačovými sítěmi vzniká tzv. **kyberprostor** – rozsáhlé celosvětové elektronické médium, které umožňuje online komunikaci (technopedia.com). Virtuální prostředí ve výuce je podle Revendy (Hnedulkov.cz, 2016) velice variabilní, nejčastěji je ale realizováno v podobě *virtuální učebny, hypertextových kurzů, video kurzů, audio kurzů, animovaných kurzů* nebo *výukových webů*. Podle stejného autora může být takové prostředí velice atraktivní a může se individuálně přizpůsobit žákovi.

Globalita

Internet jako celosvětová síť umožňuje využití různých informačních zdrojů z celého světa, nezávisle na poloze, času nebo kultuře. Podle Revendy nelze opomenout ani vzájemnou komunikaci a spolupráci, neboť globalizace má za následek zmenšování vzdáleností mezi lidmi a vytvoření jedné velké společnosti, tzv. globální vesnice. Ve výuce můžeme v rámci globality pozorovat tato pozitiva (Hnedulkov.cz, 2016):

- možnost společného řešení problémů, otevřenost systémů, variabilita studijních programů
- zvýšená konkurenceschopnost jak ze strany učitelů, tak i studijních programů
- studium může být nezávislé na čase, místě i kultuře

Mobilita

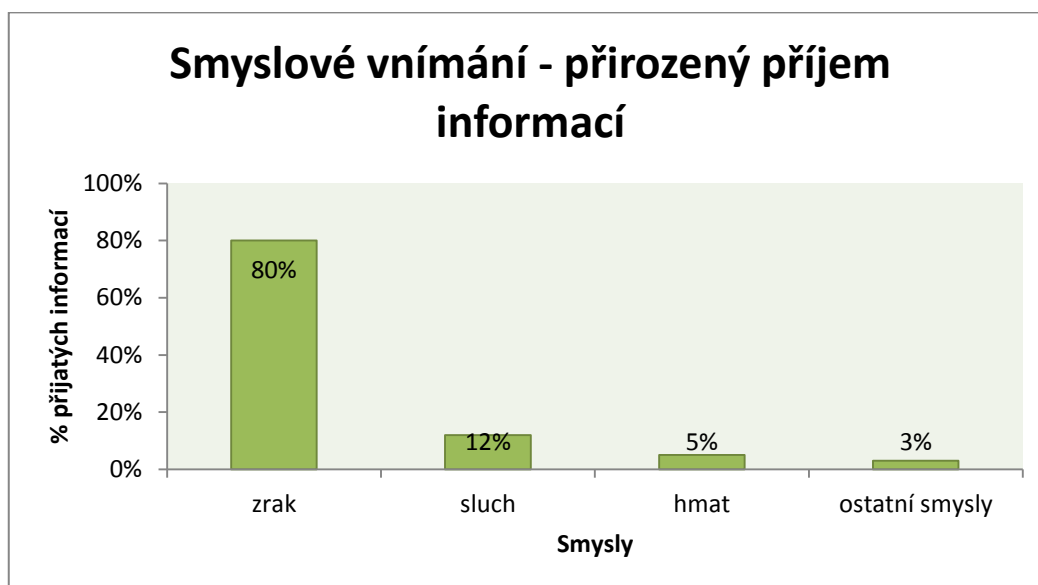
S globalitou úzce souvisí i další vlastnost ICT a tou je mobilita. Jak uvádí Rambousek, technologie jsou výjimečné tím, že přináší svět do třídy a naopak třídu

do světa. Vzdělávací aktivitu je tedy možné umístit kamkoliv a kdykoliv a výrazně tím měnit dostupnost vzdělávání (2008, in Hnedulkov.cz, 2016). Revenda opět shrnuje výhody této vlastnosti (Hnedulkov.cz, 2016):

- snižuje požadavky na prostor, čas a vzdálenost
- informace se stávají dostupnějšími
- zvyšuje globalizaci prostředí
- podporuje indisponované studenty (fyzicky, věkově, dovednostně atd.)

Vizualizace

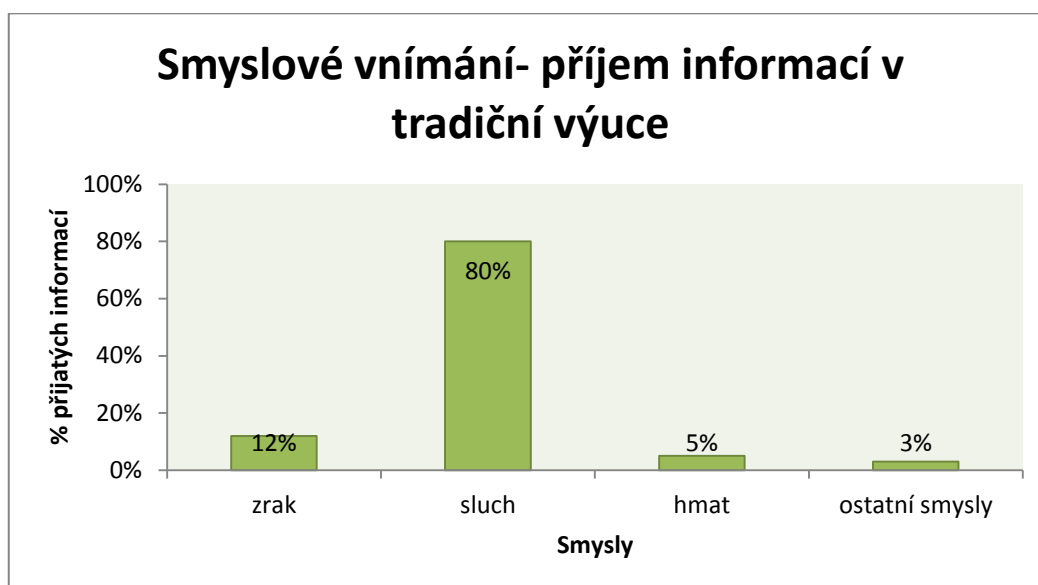
Důležitým fenoménem ICT, který Revenda jen velice stručně zmiňuje, je **vizualizace** – nabytí zrakové povahy (Nechybujte.cz, 2016). S tou je úzce spojena **názornost** – přístupnost smyslovému, obvykle zrakovému, vnímání (tamtéž). Proč je ve výuce ICT kladen tak velký důraz na percepci zrakem? Ve své bakalářské práci, věnované tématu *Multimédia ve výuce angličtiny*, jsem se problematikou smyslového vnímání zabýval. Zdrojem informací pro mne byl experiment, který v polovině devadesátých let provedli Geschwinder a spol. Jeho cílem bylo zjistit přirozený podíl jednotlivých smyslových receptorů na příjmu informací (1995, in Netík, 2012):

Graf 1: Smyslové vnímání (Geschwinder, 1995)

Výsledek ukázal, že přirozeným způsobem člověk přijímá 80 % informací právě zrakem. Ostatní smysly jsou zastoupeny výrazně méně. V rámci stejného

experimentu pak bylo zjištěno, že v reálné výuce bez podpory ICT je na smysly působeno v poměru, který člověku není přirozený:

Graf 2: Smyslové vnímání – tradiční výuka (Geschwinder, 1995)

Nejvytíženějším receptorem v tradiční výuce je sluch. Ve školních lavicích byl v době experimentu využíván z 80 %. Na přirozeném vnímání se však sluch podílí pouze ze 12 %. Naopak potenciál zraku je se 12 % nevyužit. Podle autorů dochází k potvrzení dosavadních zkušeností, kdy předávání informací formou tradiční výuky je v rozporu s přirozeným příjmem informací.

Pokud mají učitelé zkvalitnit práci se žáky, je nutné zajistit, aby bylo se zvukovým přenosem informací paralelně využíváno i vizuálního kanálu, jak se děje za pomoci moderních technologií.

3.3 Tradiční a moderní výukové metody s podporou ICT

V předchozí kapitole jsme se seznámili s fenomény ICT v kontextu vzdělávání. Nyní si přiblížíme základní metody výuky a roli technologií v nich. Na základě mezinárodních výzkumů rozeznáváme dva elementární **protikladné metodické přístupy** – **transmisivní** a **konstruktivistický**. Brdička podotýká, že v praxi se odjakživa používají oba přístupy a často se navzájem kombinují. Pro transmisivní

přístup jsou typické faktické encyklopedické znalosti a instrukce. Oproti tomu konstruktivistický přístup zvyšuje potřebu umět informace zpracovávat (tzv. funkční gramotnost). Posun ke konstruktivní metodě výuky je celosvětovým trendem a je doporučován všemi oficiálními materiály (Bílá kniha, Rámcové vzdělávací programy). Obě metody prochází určitým vývojem a podle Brdičky (2004) není pochyb o tom, že jednou z hlavních příčin onoho vývoje je rozvoj technologií. Pohlédněme na charakteristické aspekty obou přístupů (tamtéž):

TRANSMISIVNÍ PŘÍSTUP	KONSTRUKTIVISTICKÝ PŘÍSTUP
programovaná výuka	projektová výuka
pevné osnovy a standardy	tematický učební plán
požadovány konkrétní znalosti	požadováno splnění úkolu
učení drilováním	učení pochopením souvislostí
předměty odděleny	předměty spojeny tématy
hodiny odděleny	hodiny spojeny tématy
všichni dělají totéž	individuální nebo týmové úkoly
testování a známkování	slovní hodnocení
učitel nevyšší autoritou	učitel pomocníkem a průvodcem
kázeň nejvyšší ctností	zájem o věc nevyšší ctností
škola uzavřená okolí	škola otevřená nejen okolí
učitel je zdrojem informací	kdokoli může být zdrojem informací

Tabulka 1: *Transmisivní a konstruktivistický přístup ve výuce (Brdička, 2004)*

Podle Brdičky je v souvislosti s technologiemi jednodušší využívat transmisivní přístup, kdy je žák pevně veden a přesně instruován, co má v kterém okamžiku dělat. Tento postup se podle autora podobá principu automatizace, který je počítačům vlastní (2004). Podle Zounka (2009) plní technologie v transmisivním pojetí výuky

především roli *nosiče výukového obsahu*, funkci *procvičovací, opakovací a zpětnovazební* (jako testovací nástroj).

Brdička (2004) připomíná, že v případě konstruktivistického přístupu je aktivita a kontrola na straně studenta. Technologie v konstruktivistickém pojetí výuky mají tedy odlišnou roli, a to *informativní, konstruktivní, kognitivní a komunikativní* (Zounek, 2009). Podrobněji se o těchto funkcích vyjadřuje Jonassen (2003, in Zounek, 2009), podle nějž mohou ICT podporovat konstruktivistické učení jako:

1. *Nástroj, který podporuje konstruování vědění* – reprezentují názory a představy žáků; žáci vytváří multimediální znalostní databáze.
2. *Informační nástroj pro objevování vědění* – žáci získávají potřebné informace; porovnávají perspektivy a názory na svět.
3. *Nástroj, který tvoří kontext podporující učení se činností* – ICT předkládají a simulují problémy reálného světa, situace i kontexty; žák tyto problémy řeší.
4. *Sociální médium* – podporují učení prostřednictvím konverzace či komunikace; žáci spolupracují s ostatními, diskutují, argumentují.
5. *Intelektuální partner, podporující učení se reflexí* – ICT pomáhají žákům vyjádřit a prezentovat, co vědí; reflektují to, co se žáci naučili a jak se k tomuto vědění dostali; podporují přemýšlení, vnitřní dialog a utváření významu.

4. E-LEARNING

Problematice e-learningu, neboli elektronického učení, jsem se věnoval ve své bakalářské práci (Netík, 2012). Již v té jsem nastínil nezměrné množství definic, které tento termín přináší. Odborníci jako by se nemohli shodnout, jak onen pojem vymežit, a proto se jednotlivé definice často rozcházejí. Společným prvkem všech je využití počítače ve vzdělávání. Často odborníci zdůrazňují nezbytnou přítomnost počítačové sítě a distanční, nebo kombinované formy vzdělávání. Jindy připouští i možnost offline výuky v rámci prezenčního vzdělávání (Hašková, 2011, Sak, 2007). Velice obecnou definici, která zahrnuje všechny významné formy e-learningu, předkládá například Maněna. Ten popisuje e-learning jako „*způsob vzdělávání, který využívá moderní informační a komunikační technologie k předávání výukového obsahu, komunikaci účastníků vzdělávání a k řízení výukového procesu*“ (2015, s. 33).

4.1 Pojetí e-learningu

V návaznosti na úvodní vysvětlení pojmu lze e-learning chápat jako (Kopecký, 2006, in Netík, 2012):

- a) **Vzdělávací proces**, realizovaný prostřednictvím informačních a komunikačních technologií.
- b) **Nástroj pro podporu vzdělávacího procesu**, v podobě hardwaru a softwaru, jehož využívání činí vzdělávací proces efektivnější.

4.2 Formy e-learningu

Podle způsobu realizace vzájemné komunikace rozlišujeme dvě formy e-learningu, a to **online e-learning** a **offline e-learning** (Hašková, 2011).

4.2.1 Online e-learning

Online forma e-learningu je založena na připojení počítače do počítačové sítě (respektive Internetu). Jak uvádí Hašková (2011), připojení k síti umožňuje kromě distribuce studijních materiálů i vzájemnou komunikaci účastníků vzdělávání a to v **synchronní** a **asynchronní** podobě (Kopecký, 2006):

- **Synchronní komunikace** probíhá v reálném čase. Je tedy nutné, aby byli všichni účastníci výuky v daný okamžik přítomni. Mezi synchronní podobu e-learningu můžeme zařadit například *videokonference, instant messaging, sdílenou tabuli, nebo jiné sdílené aplikace*.
- **Asynchronní komunikace** je součástí výuky, při které účastníci nemusí být v reálném čase přítomni. Využívá prostředky jako *e-mail, diskuzní fóra, systémy pro správu dokumentů*, apod.

4.2.2 Offline e-learning

Offline forma e-learningu nevyžaduje připojení k Internetu. Studijní materiály jsou v takovém případě poskytovány na různých paměťových nosičích (CD-ROM apod.) Podle Haškové je problematickým aspektem této formy výuky zabezpečení vzájemné komunikace účastníků vzdělávání. Autorka vyvolává otázku, zda by v případě offline e-learningu nebylo vhodnější hovořit ani ne tak o elektronickém vzdělávání, jako o multimediálně podporovaném vzdělávání. V souvislosti s definicí e-learningu jako vzdělávacího procesu spojeného s ICT je však podle ní označení „elektronické vzdělávání“ na místě (2011).

4.3 Významné koncepty e-learningu

Během vývoje elektronického vzdělávání vznikaly různé koncepty e-learningu, které využívaly informačních a komunikačních technologií v různé míře a různým způsobem. Přibližme si nyní ty nejvýznamnější z nich.

4.3.1 CBT (Computer Based Training)

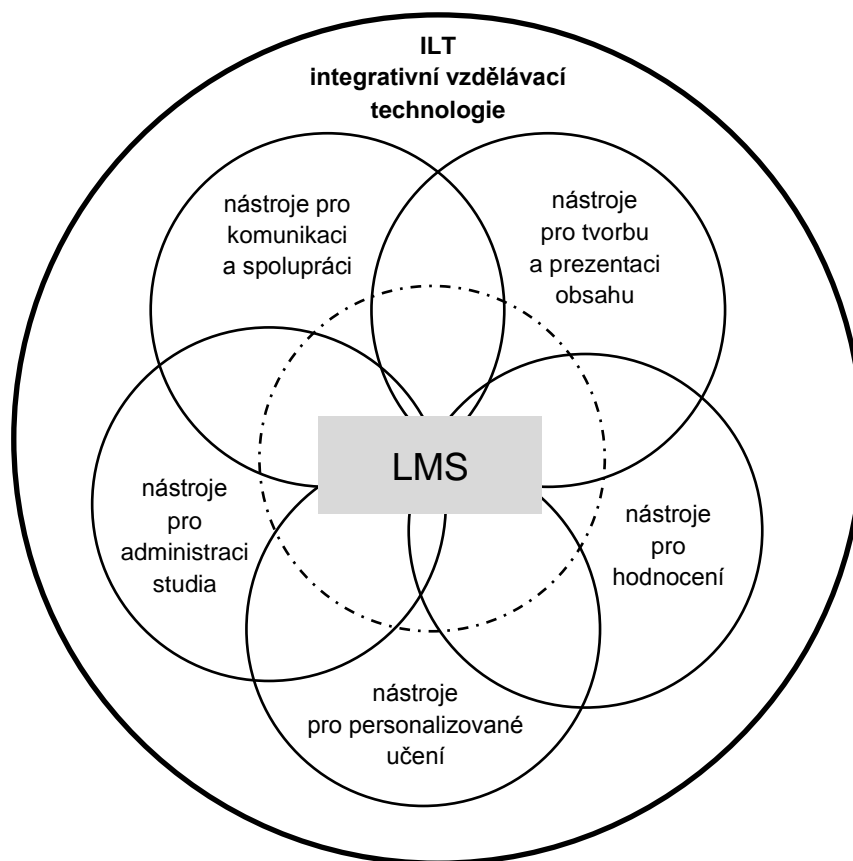
Učení podporované počítačem představuje základní formu výuky s podporou ICT. Jedná se především o offline vzdělávání za pomoci výukových programů, výukových her, simulací apod. Tento koncept byl využíván především v době, kdy možnosti Internetu nebyly tak široké. Nevýhodou tohoto konceptu je hůře dostupná aktualizace výukového materiálu (Kopecký, 2006).

4.3.2 WBT (Web Based Training)

Vzdělávání prostřednictvím počítačových sítí představuje koncept, který využívá didakticky zpracované internetové stránky a jiné zdroje (Hašková, 2011). Jak uvádí Kopecký (2006), kurzy či vzdělávací programy, vytvořené touto technologií, si může prohlédnout kdokoli, kdo má k dispozici internetový prohlížeč a připojení k počítačové síti. Tato forma vzdělávání umožňuje synchronní i asynchronní komunikaci. Oproti CBT spočívá jeho výhoda v možnosti okamžité aktualizace a rozšiřování výukového materiálu. Nevýhodou je obvykle nestandardizované prostředí, které jednotlivé kurzy nebo internetové stránky nabízí.

4.3.3 LMS (Learning Management System)

LMS neboli **system pro řízení učení** představuje v dnešní době asi nejrozšířenější virtuální prostředí pro podporu e-learningu (VLE – Virtual Learning Environment) (Zounek, 2012). Výuka probíhá ve formě přesně definovaných online kurzů. Propracovaná architektura systému umožňuje učitelům a studentům široké možnosti administrace studia, manipulace se studijními materiály, vykonávání studijních aktivit, komunikace a v neposlední řadě i evidenci studijních výsledků. K naplnění těchto funkcí je obvykle využíváno **integrovaných nástrojů**, mezi které patří nástroje pro *prohlížení a vyhledávání na webu, synchronní a asynchronní komunikaci, podporu personalizovaného učení, sdílení zdrojů a výukového obsahu, tvorbu výukových objektů, administraci studia, hodnocení a evaluaci* (tamtéž).

Obrázek 1: Schéma integrace základních funkčních skupin online nástrojů v rámci prostředí LMS. (Zounek, 2012)

Výhodou LMS systémů je relativně *snadné ovládní*. Jak podotýká Švaříček, uživatelé mohou s jednotlivými nástroji pracovat bez znalosti zapojených technologií (HTML, PHP atd.), přičemž propojení nástrojů jim umožňuje v jednotlivých kurzech provádět značně složité operace. Učitelé se tak mohou více soustředit na pedagogickou stránku využívání systému. Důležitá je nicméně podpora ze strany administrátorů systému (2008, in Zounek, 2012).

Mezi potenciální nevýhody LMS podle Zounka patří například *fixní podoba a uzavřenost systému* (2012). V dalších případech se jedná především o nevýhody, týkající se e-learningu obecně. O těch je poreferováno na konci kapitoly.

4.3.4 M-Learning

E-learning se nemusí týkat pouze osobních počítačů. Nové technologie nám dokazují, že vzdělávat se můžeme i prostřednictvím mobilních zařízení (zejména telefonů, tabletů a notebooků). Pro tento způsob učení se u nás i ve světě začal používat termín **mobile learning**, neboli učení s podporou mobilních technologií (Neumajer, 2015). Stručnou definici pojmu nabízí například Neumajer (s. 21), který charakterizuje mobile learning jako „*jakoukoli formu učení, která probíhá prostřednictvím mobilních zařízení nebo s jejich pomocí*“.

Podle stejného autora je potenciál mobilních technologií ve výuce poměrně veliký a jeho využití může přinášet tyto výhody (2015, s. 23):

- Drtivá část studentů v dnešní době vlastní nějaké mobilní zařízení. Umí ho používat, mohou si ho personalizovat a není nutné učit žáky příliš dlouho a složitě zařízení ovládat.
- Mohou zprostředkovat jednoduché zdroje učení (od jednoduchých aplikací, po složité databáze a odborné zdroje poznatků)
- Podporují aktivní učení a učení orientované na studenta.
- Umožňují spoluvytvářet a současně se stát součástí nového prostředí, v němž se prolíná reálný a virtuální svět.
- Umožňuje prakticky bezprostřední komunikaci, bez ohledu na místo a čas.
- Napomáhají k přístupu k učení invalidním studentům.
- Mizí pomyslné bariéry mezi učením ve školním, mimoškolním, případně virtuálním prostředí.

Využívání mobilních technologií ve vzdělávání má však i své nevýhody (Neumajer, 2015, s. 24):

- Omezení týkající se hardwarového a softwarového vybavení mobilních zařízení (omezený výkon, nedostatečná konektivita, kapacita baterie a náchylnost zařízení k poruchám).
- Neadekvátní příprava učebních aktivit, které mohou být lépe realizovány bez použití mobilních zařízení.

- Využívání mobilních zařízení jako hračky ve výuce, bez jasného didaktického cíle.
- Mohou být snadno zneužívána k podvádění či opisování.
- Mobilní zařízení mohou být zneužívána k zesměšňování nebo šikaně žáků i učitelů (například pořizováním nahrávek a jejich následným umístěním na Internet).

4.3.5 Blended learning (kombinovaná výuka)

Blended learning představuje kombinaci prezenční výuky a e-learningu. Podle Zounka (2012) je svoji podstatou v mnoha ohledech velmi flexibilní a v rámci moderního vzdělávání je v něm spatřován obrovský potenciál. Blended learning se vyskytuje v různých variantách, proto není možné vytvořit ideální scénář kombinované výuky. Vždy totiž záleží na konkrétních aktérech a cílech výuky. Náznakem lze kombinovat například (s. 11):

- tištěné a elektronické materiály
- online a offline učení, materiály nebo zdroje (výuka v klasické třídě propojená s učením pomocí technologií)
- individuální a skupinové učení (propojení individuálních aktivity, respektující tempo studenta s aktivitami, které umožní diskuzi a sdílení poznatků, to vše za současného využití ICT)
- strukturované a nestrukturované učení (je možné využívat strukturovaný text v učebnici, ale také nestrukturované zdroje, kterými mohou být například webové stránky)

Kdy je tedy vhodné využívat blended learning? Úvahy vycházejí z pojetí využívání ICT ve vzdělávání. Zounek například soudí, že by se tak mělo dít v případech, kdy je vzdělávacích cílů efektivněji dosaženo kombinací moderních technologií s tradičními výukovými metodami, nikoliv pouze prostředky elektronickými (2012, s. 12). Stejný autor ale podotýká, že využití blended learningu je závislé na charakteru, prostředí, možnostech a potřebách aktérů edukačního procesu.

4.4 Výhody a nevýhody e-learningu

Elektronická výuka nabízí spoustu možností, s některými výhodami jsme se seznámili již v problematice m-learningu. Víme však také, že ani výuka s technologickou podporou není dokonalá.

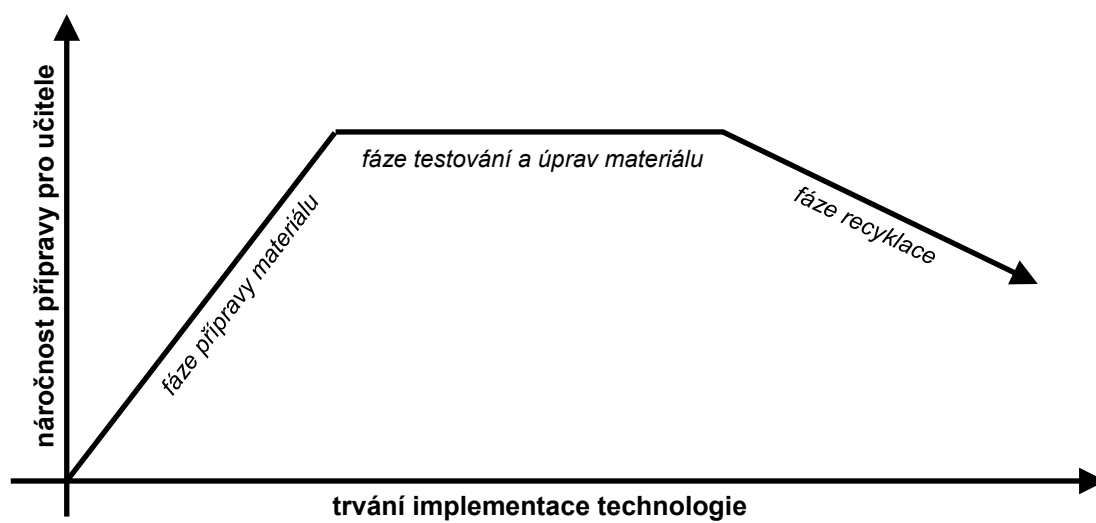
K obecným pozitivům e-learningu patří především (Marešová, 2012, in Průcha a kol., 2009):

- flexibilita učení
- individualizace studia
- rozvoj schopnosti samostudia
- odpovědnost za vlastní učení
- možnost studenta podílet se na tvorbě obsahu nebo rozvoji učiva

K negativům a omezením lze řadit (tamtéž):

- omezený nebo žádný sociální kontakt s vyučujícím nebo ostatními účastníky studia (především v distanční formě vzdělávání)
- případná nevhodná motivace nebo neschopnost sebe motivace
- přetěžování studentů
- zvýšenou časovou náročnost implementace nové technologie nebo kvalitního studijního materiálu (Graf 3)
- nevhodné zdroje nebo zpracování obsahu
- nedostatečná opora v didaktické teorii i praxi
- rozdíly v technické vybavenosti škol a domácností

Podle Maněny mohou někteří učitelé k novým technologiím zaujímat odmítavý postoj. S tím je třeba při zavádění e-learningu do výuky počítat a poskytnout jim podporu a trpělivost (2015).

Graf 3: Schematické znázornění náročnosti přípravy učitele při zavádění nové technologie/vytváření nového studijního materiálu (Zounek, 2012)

5. ELEKTRONICKÉ MATERIÁLY PRO VÝUKU ANGLICKÉHO JAZYKA

5.1 Vybrané internetové portály

Online Jazyky

Komplexní jazykové kurzy od úrovně A1- až po profesionální úroveň C2. Jednotlivé kurzy jsou zpoplatněné, obsahují interaktivní cvičení, videa a nabízí možnost se k jednotlivým cvičením opakovaně vracet. Kurzy jsou tvořeny nejen pro jednotlivce, ale i pro školy. Vedle nich jsou k dispozici i zpoplatněné Skype lekce.

www.onlinejazyky.cz

Help For English

Bezplatný výukový portál, obsahující testy, cvičení, slovní zásobu, rady a další výukové materiály. Obsah je tvořen zkušenými lektory a učiteli angličtiny.

www.helpforenglish.cz

Angličtinacz.com

Internetové stránky s bezplatným obsahem. Procvičování gramatických jevů, čtení, frázových sloves apod. Obsahem jsou i křížovky a další aktivity, které je možné využít v hodinách anglického jazyka.

www.anglictinacz.com

Grammar.cz

Bezplatné internetové stránky, zabývající se gramatickými jevy anglického jazyka a slovní zásobou, včetně interaktivních cvičení, pro všechny úrovně evropského vzdělávacího rámce (A1 – C2).

www.grammar.cz

Jazyky-online.info

Materiály pro podporu výuky anglického jazyka. Obsah je uspořádán do modulů (gramatika, slovíčka, procvičování atd.).

www.jazyky-online.info

E-academy.cz

Bezplatný ucelený systém výuky. Obsah je tvořen kompilací nejpoužívanějších učebnic anglického jazyka a je řazen do 40 lekcí.

www.e-academy.cz

5.2 Databáze digitálních učebních materiálů

Digitální učební materiály neboli DUMy, jsou výukové materiály v elektronické podobě, které je možné využít pro podporu vyučování. Podle portálu Rvp.cz (2016) se nejčastěji jedná o pracovní listy, prezentace, audio a video ukázky. DUMy můžeme přirovnat ke stavebnici LEGO, kde jednotlivé kostičky představují dílčí části, které lze různě kombinovat a způsob jejich využití záleží na konkrétním uživateli (tamtéž).

Při tvorbě digitálních učebních materiálů je kladen důraz na propojení s očekávanými výstupy, které jsou definovány v rámcových vzdělávacích programech. Výjimku tvoří pouze průřezová témata, kde očekávané výstupy nejsou povinné, a materiály pro předškolní vzdělávání, které jsou řazeny do činností a témat. K samotné tvorbě ještě doplňme, že autorem se může stát každý registrovaný uživatel daného portálu. Poskytnuté materiály jsou před uveřejněním kontrolovány a po uveřejnění podléhají licenci Creative Commons. Je tedy možné je stahovat, upravovat, šířit, to vše za předpokladu, že je uvedeno jméno autora a materiály nejsou využívány ke komerčním účelům. (Rvp.cz, 2016)

Mezi nejznámější databáze s digitálními učebními materiály patří:

Dum.rvp.cz

Národní databáze digitálních učebních materiálů s možností vyhledávání napříč nejznámějšími portály s danou tematikou. Obsahuje výukové materiály pro různé typy vzdělávání od předškolního, přes speciální, umělecké, gymnaziální, neformální, atd.

www.dum.rvp.cz

Dumy.cz

Stejně jako v předešlém případě, i tento portál nabízí materiály pro velké množství typů vzdělávání. Portál je svou rozsáhlou databází srovnatelný s DUMy RVP.

www.dumy.cz

Veskole.cz

Portál, obsahující oproti oběma výše zmíněným případům menší databázi materiálů. Jeho výhoda spočívá v široké nabídce videí pro inspiraci ve výuce, či množství vzdělávacích seminářů.

<http://www.veskole.cz/>

6. INTERAKTIVNÍ TABULE

Po počítači představuje interaktivní tabule základní vybavení multimediální učebny. Ne výjimečně v poslední době nalzáme tyto přístroje v klasických učebnách, kde se stávají běžnou součástí výuky. Hledáme-li definici, můžeme takový přístroj charakterizovat jako elektronické zařízení, které umožňuje interaktivně pracovat s počítačem za pomoci dotyků elektronického pera nebo dokonce lidských prstů na obraz promítaný na plochu zařízení (Machová, 2006, in Hašková, 2011, s. 127).

6.1 Technické řešení a vybrané typy interaktivních tabulí

Z hlediska **projekce** rozeznáváme 2 typy interaktivních tabulí (Hašková, 2011):

- s přední projekcí – projektor je umístěn před tabulí
- se zadní projekcí – projektor je umístěn za tabulí

V případě **technologie interaktivních tabulí** rozeznáváme 6 druhů, nebo kombinací, zařízení (tamtéž):

- elektromagnetické
- analogově-odporové
- infračervené
- laserové
- ultrazvukové
- optické

Z uvedených principů se ve školách nejčastěji využívají odporové a elektromagnetické tabule. Mezi vybrané značky s největším rozšířením patří (Roubal, 2009, Hašková, 2011):

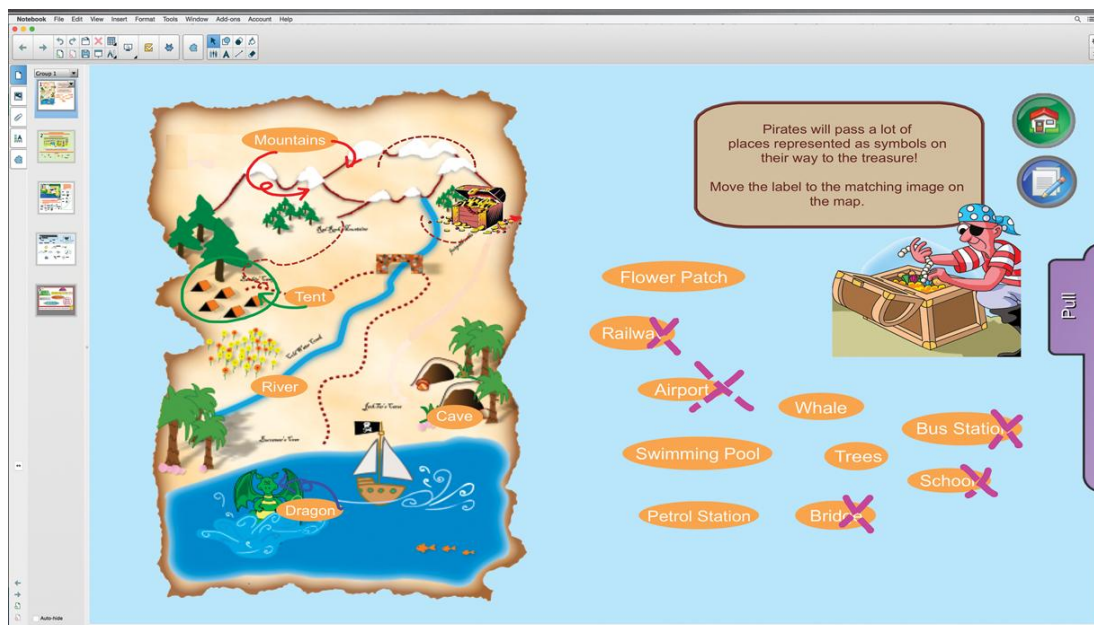
SMART Board – odporové tabule určené pro přední i zadní projekci. Pouzdro pro elektronické fixy obsahuje snímač, ke kterému je přiřazena barva fixu (Obrázek 2). Jakmile je fix z pouzdra odebrán, software použije danou barvu pro psaní. Výhoda odporových tabulí spočívá v nižší ceně, vysokém rozlišení a možnosti ovládat je

za pomoci prstu. Nevýhodou odporového principu je menší přesnost a membránový povrch náchylný k poškození.

Obrázek 2: Pouzdro s elektronickými fixy SMART (Pbworks.com, 2016)

Programové vybavení interaktivních tabulí SMART Board představuje software *Smart Notebook* (Obrázek 3), který vyniká svou přehledností, bohatou galerií animací, obrázků a zvuků a intuitivní prací s plovoucími nástroji. Mezi další příslušenství patří hlasovací systém *Senteo* nebo tablet *Sympodium*.

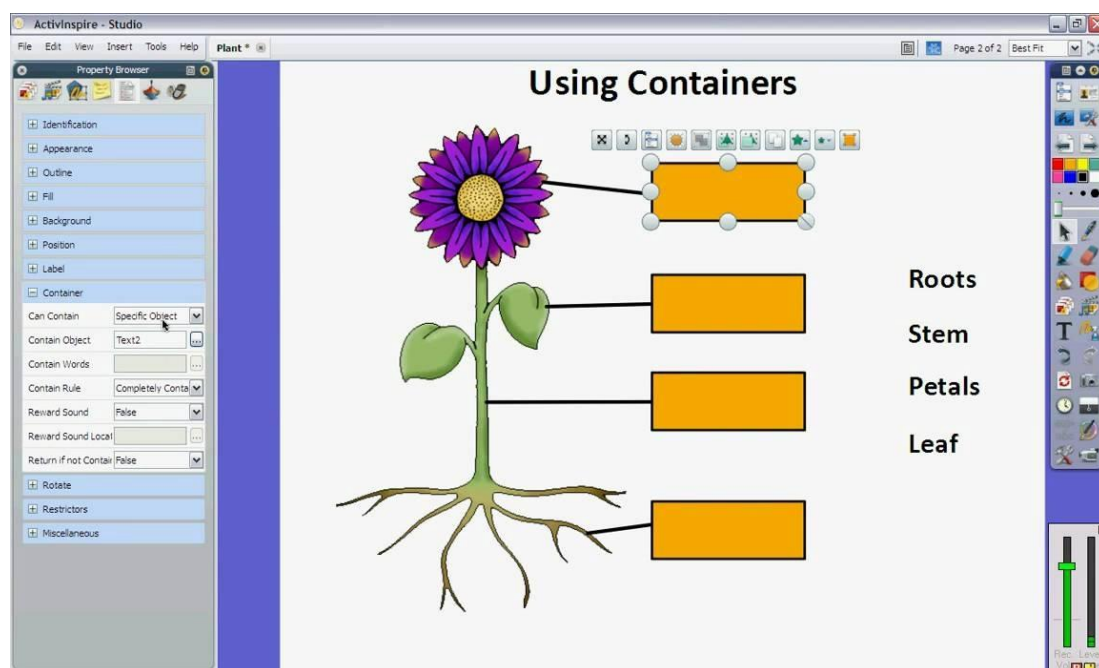

Obrázek 3: Prostředí softwaru SMART Notebook 16 (Smarttech.com, 2016)

ACTIV Board – fungují na principu elektromagnetické mřížky a jsou určeny pro přední projekci. Tabule reaguje pouze na pero – to může být *aktivní* (pero obsahuje baterii a vysílá signál), nebo *pasivní* (signál vysílá přímo tabule). Je tak možné se o

tabuli pohodlně opřít rukou. Tabule disponuje rychlou reakční dobou a vysokou přesností. Povrch snímací plochy je velmi tvrdý a odolný proti poškození. Nejnovější modely umožňují práci dvou žáků najednou. Nevýhodou systému je nezbytnost využívání elektromagnetického pera a poměrně vysoká cena celého zařízení.

Programové vybavení zajišťuje software *ActivInspire* (Obrázek 4), který se podle výrobce vyznačuje univerzálností, dynamikou a širokou škálou nástrojů a komplexních modelů, vhodných nejen pro mladší žáky, ale i dospělé studenty (Activboard.cz, 2016). Funkce takové interaktivní tabule lze rozšířit o hlasovací systém *ACTIVote* nebo tablet *ACTIVSlate*.

Obrázek 4: Prostředí softwaru *ActivInspire* (Youtube.com, 2016)

6.2 Výhody a nevýhody využívání interaktivní tabule ve výuce

Stejně jako každá jiná technologie přináší i využívání interaktivní tabule ve výuce jisté výhody a úskalí. Mezi základní **výhody** využívání interaktivních tabulí patří (Hašková, 2011):

- žáci rychleji a lépe vstřebávají informace
- aktivace žáků, zvýšená motivace a názornost výuky
- možnost zapojit žáky přímo do prezentace učiva
- žáci mají možnost spolupracovat na společné úloze, účastnit se skupinových diskuzí na společné téma
- žáci mohou používat doplňková zařízení, jako je tablet nebo hlasovací zařízení

Často uváděnými **nevýhodami** jsou (tamtéž):

- finanční náročnost v porovnání s klasickou tabulí, nebo kombinace dataprojektoru a plátna
- náchylnost k poškození u některých typů promítacích povrchů
- stín, který může uživatel při přední projekci vytvářet na promítané ploše
- rušivé poznámky, které mohou žáci v rámci vzdáleného přístupu posílat na pracovní plochu
- obvyklá nemožnost interaktivní tabuli výškově nastavit – spodní část je příliš nízko a není dobře viditelná, v opačném případě mohou žáci obtížně dosáhnout k hornímu okraji tabule
- nutné zvyšování kompetencí v didakticko-technologické oblasti, které musí učitel v rámci profesionální práce s interaktivní tabulí a příslušným softwarem podstoupit

7. LMS MOODLE

Komplexní LMS systém Moodle je volně dostupnou open source aplikací pro tvorbu elektronických kurzů, kterou v roce 2016 využívalo celosvětově přes 74000 serverů, z nichž 654 bylo aktivních v České republice (Moodle.net, 2016). Počátek této aplikace se datuje k roku 2002 a od té doby se stala jednou z nejrozšířenějších e-learningových platform na světě. Oficiální stránky systému (Moodle.org, 2016) řadí mezi jeho charakteristické rysy *jednoduché ovládání, komplexitu, flexibilitu, vysokou úroveň zabezpečení a soukromí, častou aktualizaci systému* a v neposlední řadě *podporu silné komunity*. Právě s rozsáhlou podporou samotných uživatelů je spojena *dostupnost ve více než 120 světových jazycích* a široká škála *doplňkových modulů*, které lze dle potřeby do systému instalovat.

Moodle je velice propracovaný systém a neocenitelný pomocník při výuce, ale v počátcích může jeho propracovanost působit problémy nezkušeným uživatelům, jak podotýká Vlčková (2015). Podle ní je proto vhodné uspořádat školení, které pomůže tuto úvodní fázi překonat.

7.1 Možnosti a funkce LMS Moodle

7.1.1 Kurz

Kurz je základní strukturální jednotkou, která nese vzdělávací obsah (Drlík a kol., 2013). Kurzy v Moodle lze uspořádat do několika variant, které ovlivní nejen jeho vzhled, ale i fungování. Při zakládání kurzu lze vybírat z těchto formátů (tamtéž):

- **Týdenní** uspořádání rozdělí kurz na jednotlivé týdny. Kurz začíná datem, které je uvedeno jako datum začátku kurzu. Časové omezení umožňuje přesně stanovit, co má student v daném týdnu studovat.
- **Tematický** kurz je rozdělen na jednotlivá témata. Tento formát není časově omezený a je vhodný v případě, že výuka není pravidelná nebo nelze odhadnout časovou náročnost jednotlivých témat.

- **Diskuzní kurz** je netradičním řešením, jehož základem je diskuzní fórum pro komunikaci mezi účastníky kurzu.

7.1.2 Studijní materiály

Čerpáno z publikace autorů Drlíka a kol. (2013):

Stránka – vytvoří jednostránkový učební materiál. Největším nedostatkem tohoto modulu je právě omezení na jedinou stránku. Pro vytvoření více souvisejících stránek je třeba využít Knihu nebo Přednášku.

Knih – umožňuje vytvořit strukturované texty ve formě skupiny několika webových stránek, navzájem propojených hypertextovým menu.

Popisek – přidá popisek na hlavní stránku kurzu. Slouží k větší přehlednosti a oddělení jednotlivých sekcí. Lze ho ale využít i k přímému oslovení účastníků kurzu.

Soubor – je využíván především v případě, že učitel má studijní materiál vytvořený například ve formě textového souboru. Není tedy nutné ho přepisovat do Stránky Knihy nebo Prezentace, ale je možné ho jednoduše nahrát do kurzu.

Složka – představuje adresář, do kterého lze umístit libovolné množství souborů.

URL – umožňuje vložit odkaz na externí internetové stránky.

7.1.3 Činnosti

Čerpáno z publikace Drlíka a kol. (2013):

Přednáška – je typem studijního materiálu, který vyžaduje aktivní zapojení studenta. Je založen na principu programovaného vyučování a umožňuje učiteli rozdělit studijní materiál na více menších částí, na jejichž konci může následovat kontrolní otázka. V závislosti na odpovědi se může průběh přednášky větvit.

Databáze – umožňuje učitelům a studentům spoluvytvářet databáze týkající se určitého tématu, například ve formě fotografií. Záznamy je možné nejen prohlížet, ale i hodnotit a komentovat.

Slovník – představuje kooperativní činnost studentů a učitele. Studenti se mohou podílet na vytváření hesel, významů nebo komentářů a tím rozvíjet různé aspekty myšlení. Stejně jako v případě Databáze studenti i učitelé vkládají záznamy sami za sebe.

Wiki – je modul pro kooperativní tvorbu webových stránek bez nutné znalosti HTML. Upravovat obsah mohou všichni účastníci, přičemž historie úprav je zachována, stejně jako je tomu například na Wikipedii.

Test – slouží k procvičování látky nebo testování studentů s možností hodnocení jejich výsledků. Jedná se o rozsáhlý modul s více typy testových úloh. Jednotlivé typy si přiblížíme v následující podkapitole.

Úkol – umožňuje učiteli zadat studentům úkol a zvolit termín odevzdání. Odevzdané práce učitel hodnotí a komentuje (obrázek 5). Typ úkolu lze vybrat ze dvou variant – *Online text* a *Soubor odevzdaných úkolů*.

Obrázek 5: Životní cyklus úkolu (Voborník, 2014)

Workshop – funguje podobně jako modul Úkol, má však několik rozšířených možností. Tou nejdůležitější je zapojení studentů do procesu hodnocení. Studenti tak ve výsledku získávají známku nejen za svou práci, ale i za hodnocení ostatních prací.

Blog umožňuje publikování článků s různou tematikou. Autorem může být učitel, ale i studenti kurzu.

Chat, Fórum, Quickmail, Anketa a Dotazník jsou činnosti, které slouží pro komunikaci a získávání zpětné vazby od účastníků kurzu.

7.1.4 Testové úlohy

Charakteristika testových úloh je čerpána z publikace autorů Maněny a kol. (2015):

Banka úloh – je databáze, do které se ukládají všechny testové úlohy vytvořené v Moodle. Úlohy lze členit do kategorií a používat v rámci aktuálního kurzu, či je přenášet do jiných kurzů.

Výběr z možných odpovědí – umožňuje vytvářet automaticky hodnocené otázky s jednou nebo více správnými odpověďmi. Patří mezi nejpoužívanější typy úloh.

Pravda/Nevprava – je jednoduchá úloha, ve které se ptáme na pravdivostní hodnotu určitého výroku. Má pouze dvě hodnoty.

Přiřazování – je úloha s více otázkami. Cílem studenta je ke každé otázce přiřadit správnou odpověď z rolovacího menu.

Krátká tvořená odpověď – odpověď, tvořená jedním až několika slovy. Ačkoliv musí student odpověď vytvořit sám, umí Moodle provést její automatické oznámkování.

Dlouhá tvořená odpověď – využívá pole textového editoru, do kterého student vloží dlouhý text. Tuto úlohu musí učitel hodnotit ručně.

Numerická úloha – umožňuje zadat úlohu, jejíž odpovědí je numerická hodnota. Lze stanovit toleranci řešení a tím označit za správné i hodnoty, které se správné hodnotě blíží.

Vypočítávaná úloha – je úloha podobná Numerické úloze. Oproti ní umožňuje nastavit sadu hodnot, ze které systém náhodně jednotlivé hodnoty vybírá. Studenti tak dostanou stejný příklad, ale s odlišnými čísly.

Doplňovací úloha (cloze) – je podle Maněny (2015) tou nejsložitější úlohou, kterou lze v Moodle použít. Její pomocí lze vytvořit text s prázdnými poli, která mohou nabývat několika variant (např. rolovací lišta, krátká odpověď, číselná odpověď, výběr z možných odpovědí pomocí přepínače). Tvorba těchto úloh se podobá spíše psaní kódu, na druhou stranu nabízí spoustu možností.

Přetahování - je typ úlohy, která se často objevuje v e-learningových řešeních. Označuje se frází Drag and Drop (Chyť a pusť). Příkladem takové úlohy je text s mezerami, do kterých lze táhnutím myši přesunout některé ze slov, umístěných pod textem. Tento typ úlohy není v základní verzi Moodle k dispozici, jedná se o volně dostupný modul, vytvořený třetí stranou¹.

7.1.5 Hodnocení a zpětná vazba

Hodnocení testů – učitel má na výběr ze dvou typů hodnocení – *bodové* a *slovní*. V nastavení hodnocení testu lze určit nejvyšší možnou známku a v závislosti na ní i potřebnou známku pro splnění testu. Většinu typů testu lze hodnotit *automaticky*, výjimku tvoří pouze *dlouhá tvořená odpověď*, kterou je nezbytné hodnotit *ručně*. Nelze totiž předvídat, co přesně bude jejím obsahem.

Zpětná vazba žáka – Moodle nabízí možnost *opakování testu*. Pokud se žákovi z nějakého důvodu nepovedlo úspěšně složit test napoprvé, učitel může v nastavení

---

¹ Moduly Drag and drop into text a Drag and drop onto image (Dostupné z: www.moodle.org/plugins/qtype_ddwtos, resp. www.moodle.org/plugins/qtype_ddimageortext)

testu povolit až neomezený počet pokusů. Znamku lze vypočítat z průměru všech pokusů, nejlepšího pokusu, či prvního nebo posledního pokusu. Ke každé odpovědi u testové otázky může učitel přidávat *reakce*, a tak žákovi vysvětlit, proč je jeho odpověď správná nebo špatná.

Zpětná vazba učitele – v případě automaticky hodnocených testů odpadá povinnost učitele testy opravovat. V *souhrnném přehledu* každého testu se učitel dozví informace o pokusech jednotlivých studentů. Ty může využít při konzultacích a jiných činnostech. Zkoumat může také jednotlivé odpovědi a například v případě vyšší míry špatných odpovědí reagovat na nedostatečně vysvětlenou látku.

Hodnocení úkolů – jakmile je úkol odevzdán, učitel ho může hodnotit. Zobrazit úkol je možné po jeho stažení do počítače, případně formou online textu. Znamkovat můžeme pomocí *bodů* nebo *škály*. V případě škálového hodnocení Moodle nabízí možnost vytvoření vlastní škály (např. 1, 2, 3, 4, 5).

7.2 Moodle Mobile

Moodle Mobile je oficiální mobilní aplikace Moodle, dostupná pro operační systémy Android, iOS, Windows Phone a Windows 10². Předností aplikace je offline využití některých aktivit Moodle a možnost používat Moodle na cestách (moodlemoot.cz, 2016). Mezi další možnosti Moodle Mobile patří (Moodle.org, 2016):

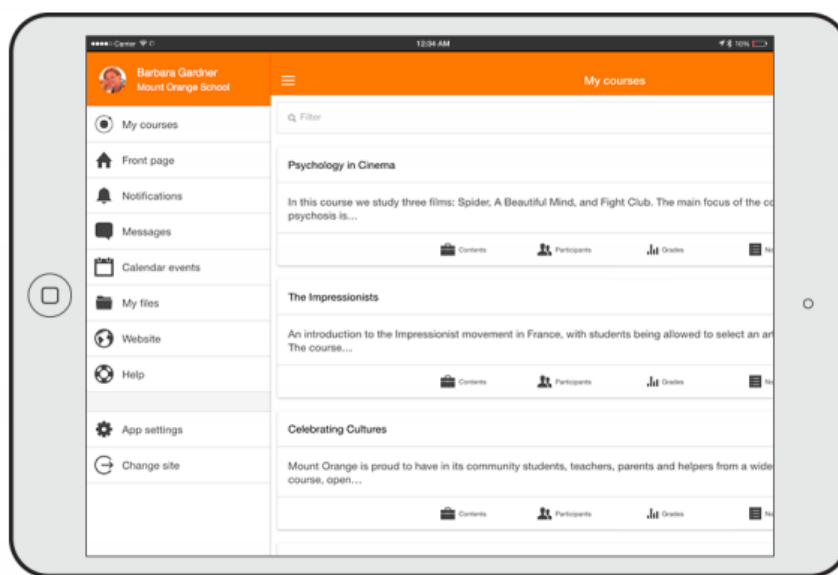
- stažení všech sekcí kurzu a možnost prohlížení offline
- notifikace zpráv a událostí, možnost synchronizace s kalendářem v mobilním zařízení
- rychlý seznam kontaktů všech účastníků kurzu
- nahrávání obrázků, zvuků, videa a dalších souborů přímo z mobilního zařízení
- sledování průběhu studia, procházení učebních plánů, označování hotových úkolů
- přidávání příspěvků ve fóru, úprava wiki stránek

---

² Ke dni 27. 11. 2016 je aktuální verze 3.2 (moodle.org).

- a mnoho dalších³

Prostředí aplikace je flexibilní a zařízení lze využívat na výšku i na šířku. Rozložení prvků se liší v závislosti na typu zařízení, které uživatel používá. V případě tabletu je prostředí aplikace rozděleno na dvě nesouměrné části - levou, ve které se nachází hlavní nabídka, a pravou, sloužící pro zobrazování obsahu (Obrázek 6).

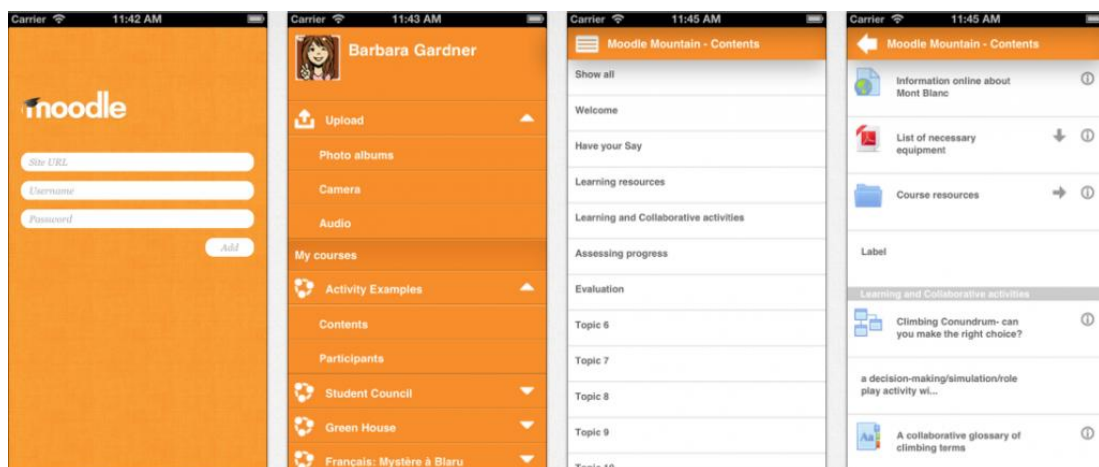

Obrázek 6: Prostředí aplikace Moodle Mobile v tabletu (Moodle.org, 2016)

Mobilní telefony z důvodu malé zobrazovací plochy nabízí v daném okamžiku pouze jednu z výše zmíněných částí (Obrázek 7).

---

³ Kompletní seznam funkcí aplikace Moodle Mobile je k dispozici na stránce https://docs.moodle.org/32/en/Moodle_Mobile_features

Obrázek 7: *Prostředí aplikace Moodle Mobile v mobilním telefonu (Mylearningspace.com.au, 2016)*

8. PRAKTICKÁ ČÁST

8.1 Použitá metodologie

Pro praktický průzkum bylo použito **dotazníkové šetření**. Tato metoda je vhodná pro hromadné získávání informací.

Dotazovaná osoba se nazývá **respondent** a jeho odpovědi jsou předmětem analýzy. Podle Řezankové bývá nezbytnou součástí přípravy stanovení počtu, případně struktury respondentů (z hlediska věku, pohlaví atd.) Objektivnost šetření je zpravidla určena počtem dotazovaných a pečlivou formulací dotazů. Každému šetření musí předcházet formulace cílů.

Formulace dotazů a odpovědi patří mezi zásadní kritéria úspěšného dotazníkového šetření. Podle Řezankové (2007) je velice důležité, aby dotazy byly formulovány srozumitelně a jednoznačně. Typy otázek pro dotazníkové šetření můžeme definovat podle několika kritérií, jako (tamtéž):

- Otázky týkající se názorů a chování respondentů. Patří sem především otázky zaměřené k vlastnímu problému. Může obsahovat také otázky pomocné a větvící.
- Otázky za účelem jiných údajů, například demografických. Obsahuje otázky analytické (třídící a identifikační). Obvykle je zařazujeme doprostřed nebo na konec.

Uzavřené – nabízejí respondentovi varianty odpovědí. V rámci nich rozlišujeme otázky **alternativní** (nabízejí dvě varianty) a **selektivní** (více než dvě varianty)

Polouzavřené – respondent si může vybrat některou z nabízených variant odpovědí, nebo uvést vlastní variantu.

Otevřené – respondent odpovídá plně svými slovy. Škála hodnot se pak vytváří dodatečně na základě odpovědí.

Vícehodnotové – respondent může vybrat více než jednu odpověď. Existují dva základní přístupy. **Dichotomické proměnné** – položená otázka je vlastně tvořena

několika dotazy, na které lze odpovědět „ano“ nebo „ne“. **Vícekategoriální** – respondent obvykle vybírá určitý počet z možných odpovědí.

8.2 Stanovení základních kvalifikovaných předpokladů

Dotazníkové šetření bylo rozděleno na dvě části. První část oslovuje **učitele angličtiny (U)**, kteří ve vyučování anglického jazyka využívají systém Moodle. Druhá část se zaměřuje na **žáky (Ž)**, kteří v systému Moodle v předmětu Anglický jazyk pracují.

Úkolem první části dotazníkového šetření je potvrdit či vyvrátit následující hypotézy:

- U.1.** Učitelé s pedagogickou praxí o délce 10 a více let mají horší vztah k novým technologiím.
- U.2.** Moodle je v rámci předmětu Anglický jazyk využíván často, ne však během nebo po každé vyučovací hodině.
- U.3.** Moodle je využíván především mimo hodiny anglického jazyka, například ke zpracování domácích úkolů nebo procvičování učiva.
- U.4.** Učitel využívá především tematické uspořádání kurzu.
- U.5.** Nejméně rozvíjeným jazykovým aspektem při práci v Moodle je mluvení.
- U.6.** Učitel se domnívá, že Moodle má vliv na zlepšení studijních výsledků žáků.

Druhá část dotazníkového šetření, určená žákům, má za úkol potvrdit či vyvrátit následující hypotézy:

- Ž.1.** Žáci mají obecně kladný vztah k práci na počítači.
- Ž.2.** Všichni žáci mají doma počítač s přístupem k Internetu.
- Ž.3.** Žáci věnují přípravě na hodiny anglického jazyka 1-3 hodiny týdně.
- Ž.4.** Žáci preferují výuku v systému Moodle před tradiční formou výuky.
- Ž.5.** Žáci by věnovali přípravě na hodiny Anglického jazyka více času, pokud by mohli využívat výhod aplikace Moodle Mobile.
- Ž.6.** Žáci mají v důsledku využívání systému Moodle lepší vztah k angličtině.

8.3 Vzorek respondentů

V rámci dotazníkového šetření jsme prostřednictvím elektronické pošty oslovili 55 základních škol a středních škol (seznam škol se nachází v Příloze A) které na svých internetových stránkách uvedly, že ve výuce využívají LMS Moodle, se žádostí o vyplnění elektronického dotazníku.

Průzkumu se zúčastnilo celkem 16 škol. Dotazník pro učitele angličtiny vyplnilo všech 16 institucí. Dotazník pro žáky pak 7 z nich.

Celkový počet oslovených škol:	55
Počet zúčastněných škol:	16
Počet zúčastněných učitelů:	23
Počet zúčastněných žáků:	159

Tabulka 2: Respondentský vzorek

Několikero oslovených škol svou neúčast odůvodnilo nedostatkem časového prostoru pro vyplnění dotazníku, některé jako důvod uvedly zastaralé informace na internetových stránkách (systém Moodle již nepoužívaly), další instituce používaly Moodle pouze v jiných předmětech, než v anglickém jazyce. Více než polovina oslovených škol na e-mailovou žádost o provedení dotazníkového šetření neodpověděla.

8.4 Průzkumné otázky a jejich řešení

V rámci dotazníkového šetření jsme položili celkem 28 otázek, z toho 18 učitelům angličtiny a 10 žákům. Odpovědi na jednotlivé otázky byly vypracovány do grafů postupně, podle čísla otázky. Každá z odpovědí byla opatřena stručným komentářem. Zda byly **stanovené hypotézy potvrzeny, či vyvráceny**, jsme uvedli v komentáři k souvisejícím odpovědím a v závěru praktické části práce. Kompletní dotazníky pro učitele a pro žáky jsou společně s průvodním textem uvedeny v Příloze B.

8.4.1 Učitel

Graf 4: Otázka č. 1

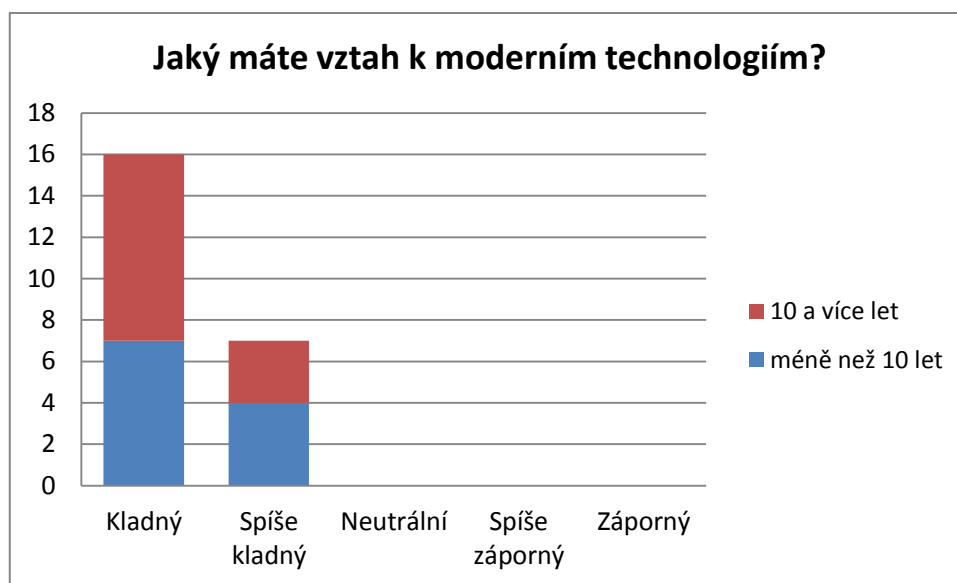
V první otázce jsme zkoumali zastoupení učitelů základních škol (65 %) a středních škol (35 %) v dotazníkovém šetření. Otázka je uzavřená.

Graf 5: Otázka č. 2

Ve druhé otázce jsme zkoumali délku pedagogické praxe učitelů. Otázka je uzavřeného typu. Méně, než 10 letou praxi mělo 52 % respondentů, 10 a více letou

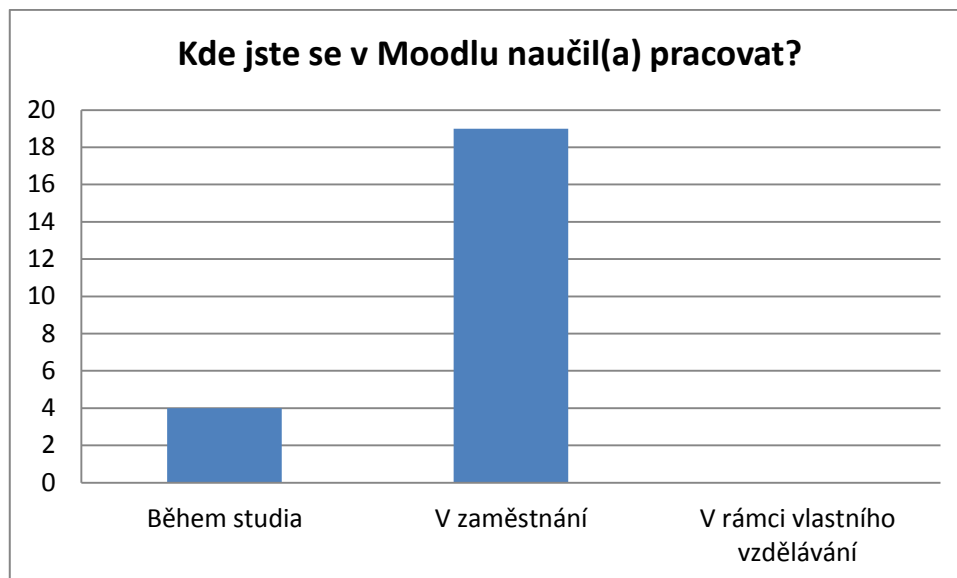
pak 48 %. Zajímalo nás, zda bude mít délka pedagogické praxe, respektive věk učitelů, vliv na vztah k moderním technologiím. Předpokládáme, že k nástupu do pedagogické praxe došlo záhy po ukončení studia VŠ. Obecně se lze domnívat, že mladší učitelé mají k novým technologiím kladnější vztah. Odpovědi na následující otázku však tento předpoklad vyvrátily.

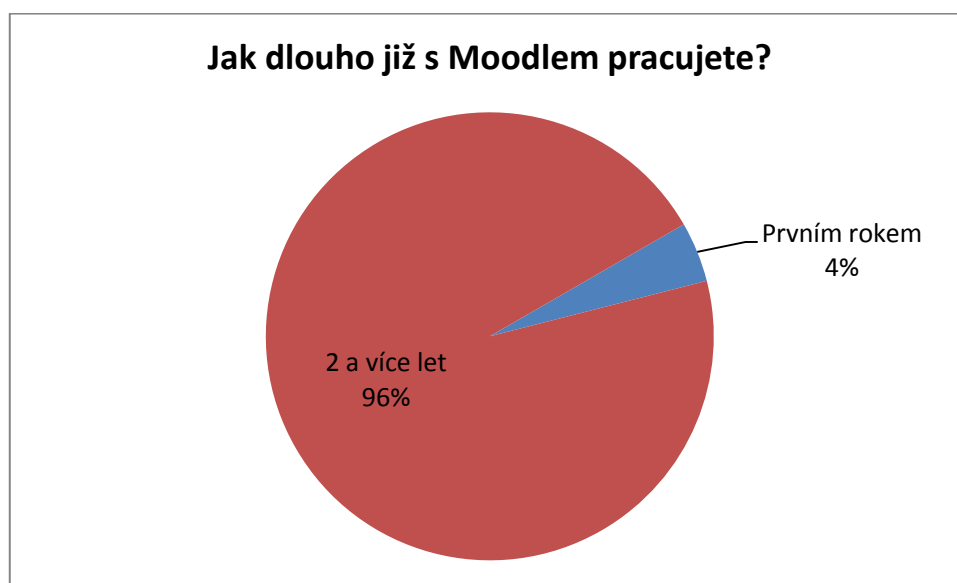
Graf 6: Otázka č. 3

V otázce č. 3 měli všichni z dotazovaných učitelů více či méně kladný vztah k novým technologiím. Kladně svůj vztah k moderním technologiím hodnotilo 16 učitelů (z toho s praxí 10 a více let bylo 9 učitelů), spíše kladně pak 7 učitelů (z toho s praxí 10 a více let byli 3 učitelé). Otázka je uzavřená. **Hypotéza U.1.** předpokládala horší vztah k novým technologiím u učitelů s praxí 10 a více let a byla vyvrácena, což považujeme za pozitivní zprávu.

Otázka č. 4 zkoumala, při jaké příležitosti se učitelé angličtiny naučili se systémem Moodle pracovat. Otázka je uzavřená. Převážná většina učitelů (19) se se systémem blíže seznámila až v zaměstnání. Menší počet učitelů (4) se s prací v Moodle seznámil již během studia. V rámci vlastního vzdělávání se s Moodle neseznámil ani jeden z respondentů.

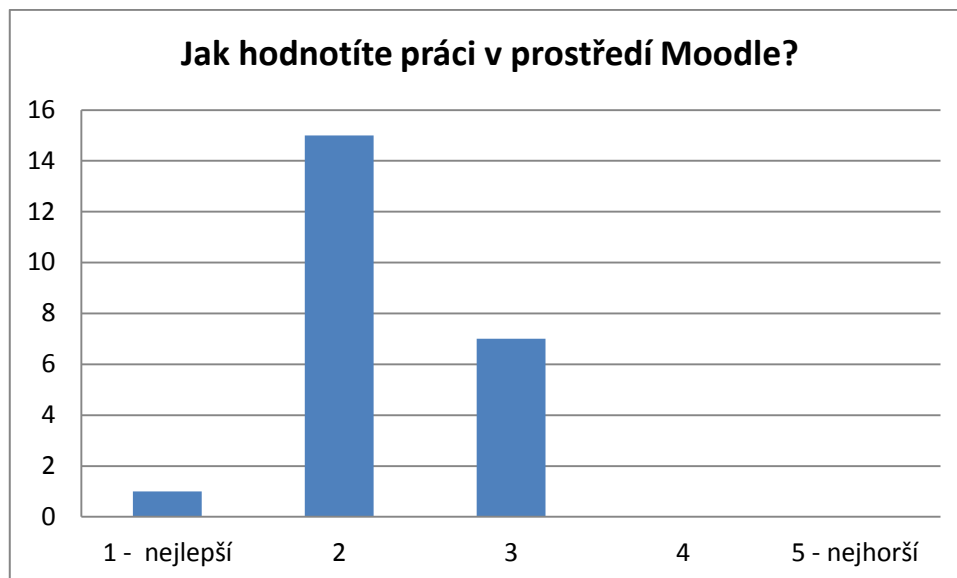

Graf 7: Otázka č. 4

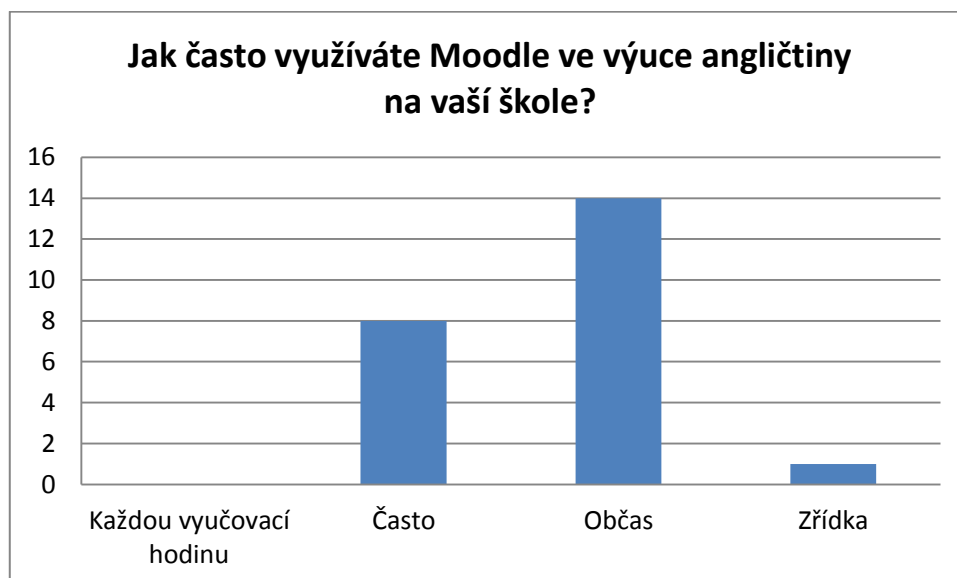
Graf 8: Otázka č. 5

Otázka č. 5 se zabývala časem, po který učitelé pracují s Moodleem. Otázka je uzavřeného typu. Výsledek ukázal, že převážná většina respondentů (96 %) se systémem pracovala 2 a více let. 4 % respondentů využívala systém prvním rokem.

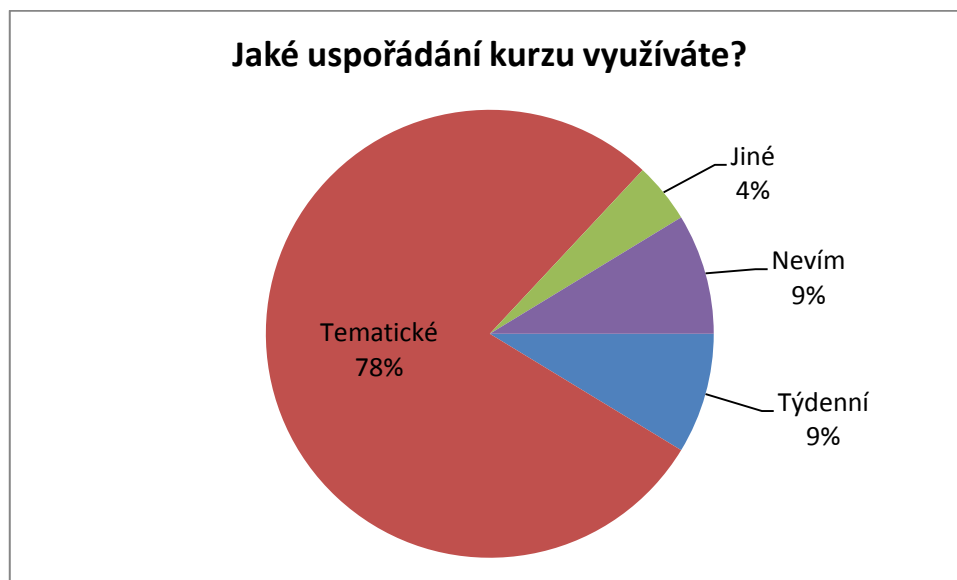
Graf 9: Otázka č. 6

V otázce č. 6 byli respondenti požádáni, aby ohodnotili práci v prostředí Moodle jako ve škole. Otázka je uzavřeného typu. Nejlepší známkou práci v systému ohodnotil pouze jeden učitel. 15 učitelů ohodnotilo práci v systému známkou 2. Neutrální známkou 3 ohodnotilo práci v prostředí 7 učitelů. Moodle tak mohli někteří respondenti považovat za méně přehledný.

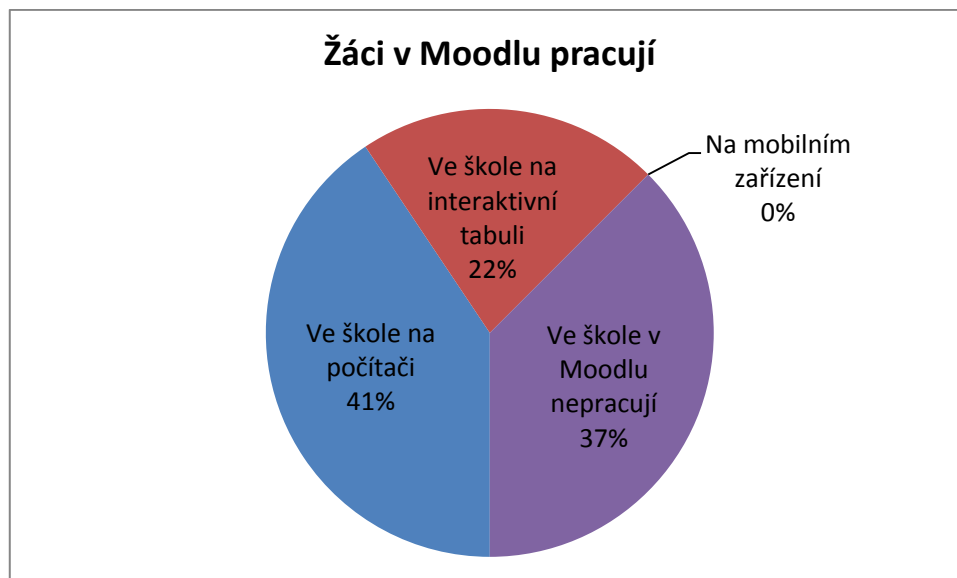
Graf 10: Otázka č. 7

K otázce č. 7 můžeme říci, že ani jeden z učitelů nevyužíval Moodle každou vyučovací hodinu. Často ho využívalo 8 z 23 učitelů, občas 14 učitelů a zřídka 1 učitel. Otázka je uzavřeného typu. **Hypotéza U.2.**, která předpokládala časté, či občasné využívání Moodle v hodinách angličtiny tak byla potvrzena.

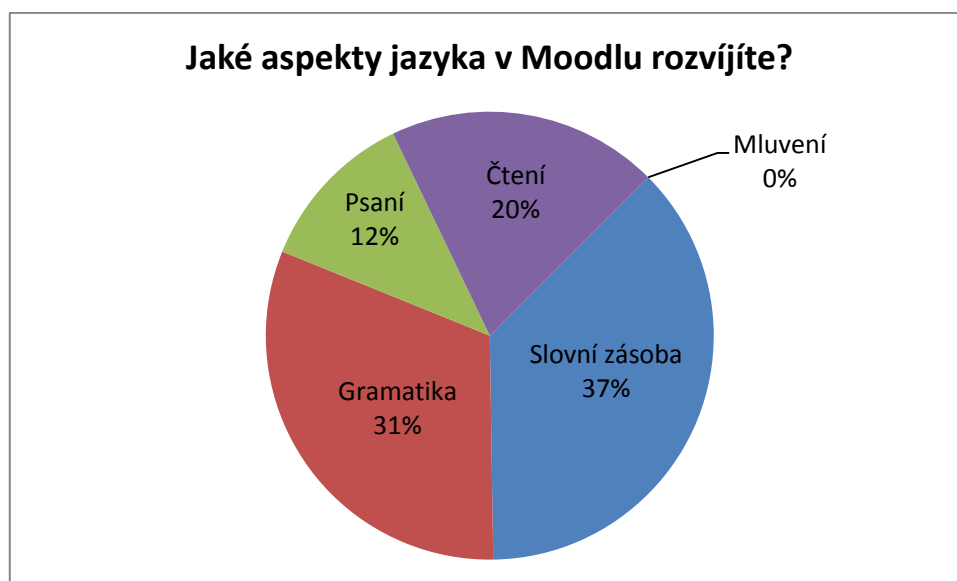
Graf 11: Otázka č. 8

Z Moodle nabízených uspořádání kurzu učitelé nejčastěji využívali Tematické uspořádání (78 %), méně pak Týdenní (9 %) a Jiné (4 %). Menší část učitelů (9 %) nevěděla, jaké uspořádání kurzu využívala. Otázka je vícehodnotového typu. **Hypotéza U.3.** předpokládala výraznou převahu Tematického uspořádání kurzu a byla tak potvrzena.

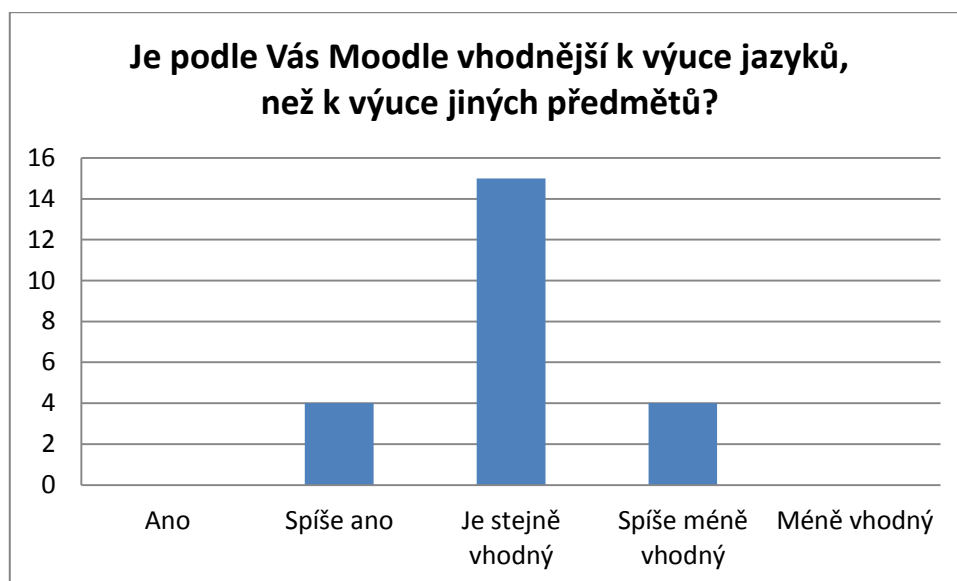
Graf 12: Otázka č. 9

Výsledek otázky č. 9 ukazuje, že žáci v Moodle pracovali častěji ve škole (63 %), než doma (37 %). Ve škole v Moodle pracovali na počítači (41 %) a na interaktivní tabuli (22 %). Na mobilním zařízení v Moodle nepracoval ani jeden z učitelů (0 %). Otázka je vícehodnotová. **Hypotéza U.4.**, která předpokládala častější využití systému v domácím prostředí, tak byla vyvrácena. Jedná se o pozitivní zjištění, které ukazuje, že systém Moodle lze pravidelně implementovat do běžného vyučování.

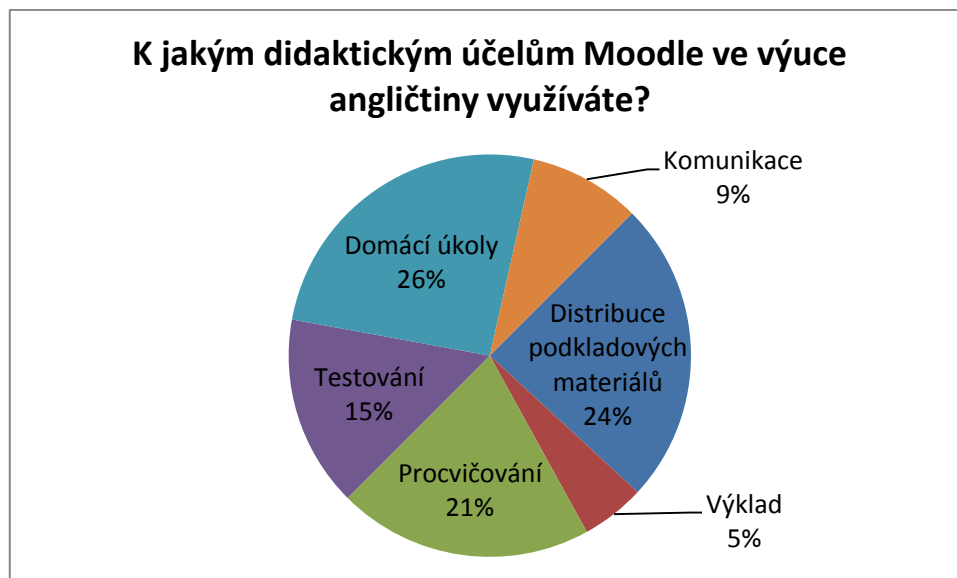
Graf 13: Otázka č. 10

Otázka č. 10 zkoumala, které z aspektů jazyka učitelé v Moodle rozvíjeli. 37 % respondentů využívalo Moodle k rozvíjení slovní zásoby, 31 % k rozvíjení gramatiky, 20 % čtení a 12 % psaní. Nikdo z dotazovaných respondentů nevyužíval Moodle k rozvíjení aspektu mluvení. Otázka je vícehodnotová. **Hypotéza U.5.** předpokládala nulové zaměření na aspekt mluvení, což bylo potvrzeno. Výsledek je znepokojivý, jelikož mluvení považujeme za jeden z nejdůležitějších aspektů jazyka.

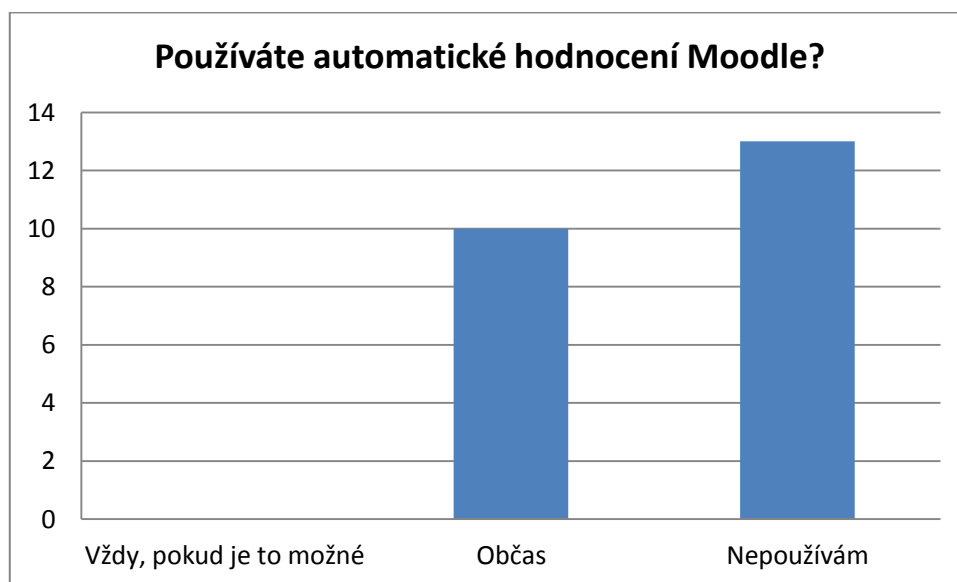
Graf 14: Otázka č. 11

Otázka č. 11 zkoumala, zda je Moodle vhodnější k výuce jazyků či jiných předmětů. Většina respondentů (15) se domnívala, že systém byl stejně vhodný jak k výuce jazyků, tak k výuce jiných předmětů. Spíše vhodnější k výuce jazyků byl podle 4 učitelů. Stejný počet učitelů systém označilo za spíše méně vhodný. Otázka je uzavřeného typu.

Graf 15: Otázka č. 12

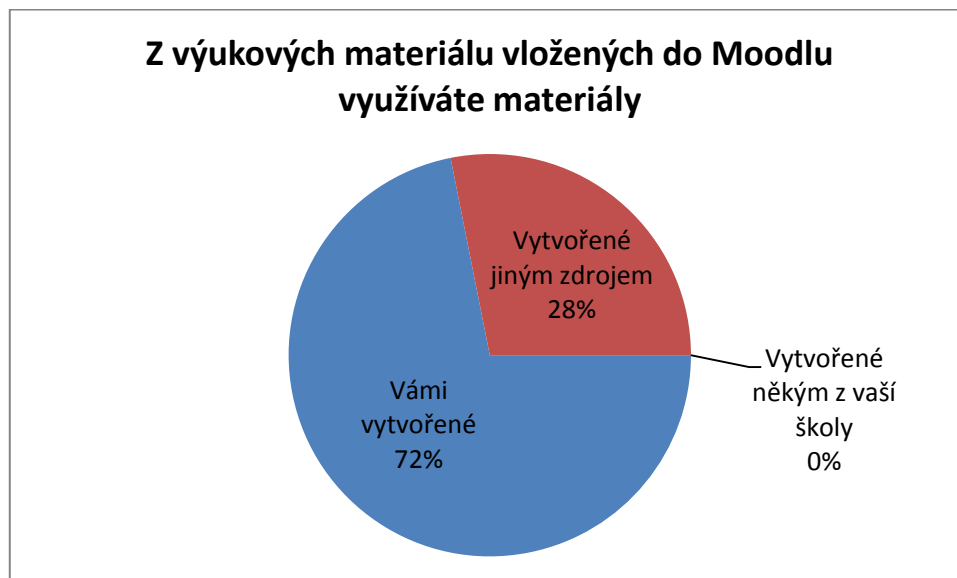
Otázka č. 12 zkoumala, k jakým didaktickým účelům učitelé Moodle využívají. Nejvíce byl systém využíván k zadávání domácích úkolů (26 %), distribuci podkladových materiálů (24 %), procvičování (21 %), testování (15 %), komunikaci (9 %), nejméně pak k výkladu učiva (5 %). Otázka je vícehodnotového typu.

Graf 16: Otázka č. 13

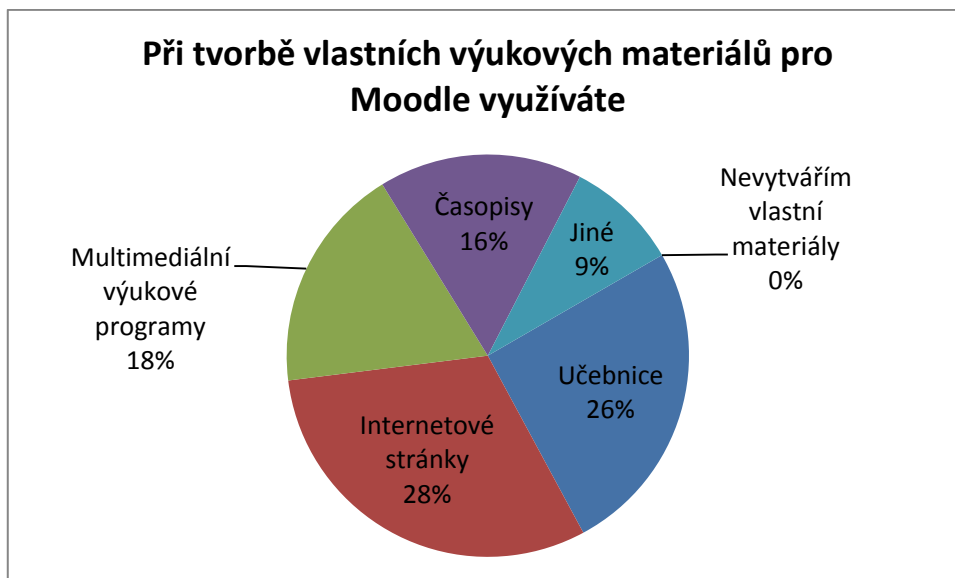
K otázce automatického hodnocení, které Moodle nabízí, 13 respondentů uvedlo, že tuto funkci vůbec nepoužívalo. 10 respondentů ji využívalo jen občas. V každé možné příležitosti ji nevyužíval ani jeden z respondentů. Otázka je uzavřená.

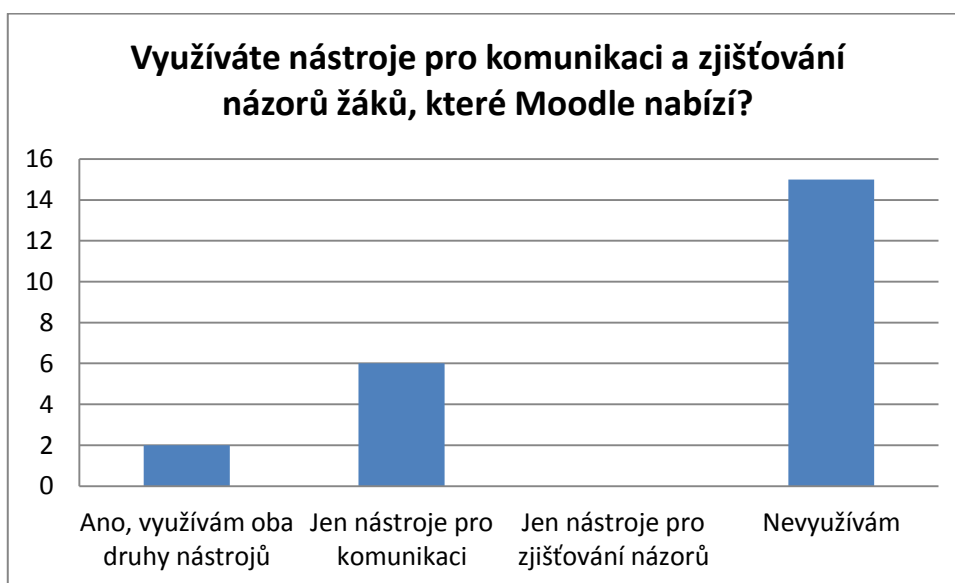
Graf 17: Otázka č. 14

Otázka č. 14 se zabývala výukovými materiály vloženými do Moodle. V převážné většině učitelé využívali jimi vytvořené materiály (72 %), méně materiály vytvořené jiným zdrojem (28 %). V 0 % případů učitelé využívali materiály vytvořené někým ze stejné školy. Otázka je vícehodnotová.

Otázka č. 15 zkoumala, jaké zdroje učitelé pro tvorbu vlastních materiálů využívali. Nejčastěji internetové stránky (28 %), učebnice (26 %), multimediální výukové programy (18 %), časopisy (16 %), jiné materiály (9 %). Všichni respondenti si vytvářeli své vlastní materiály. Otázka je vícehodnotového typu.

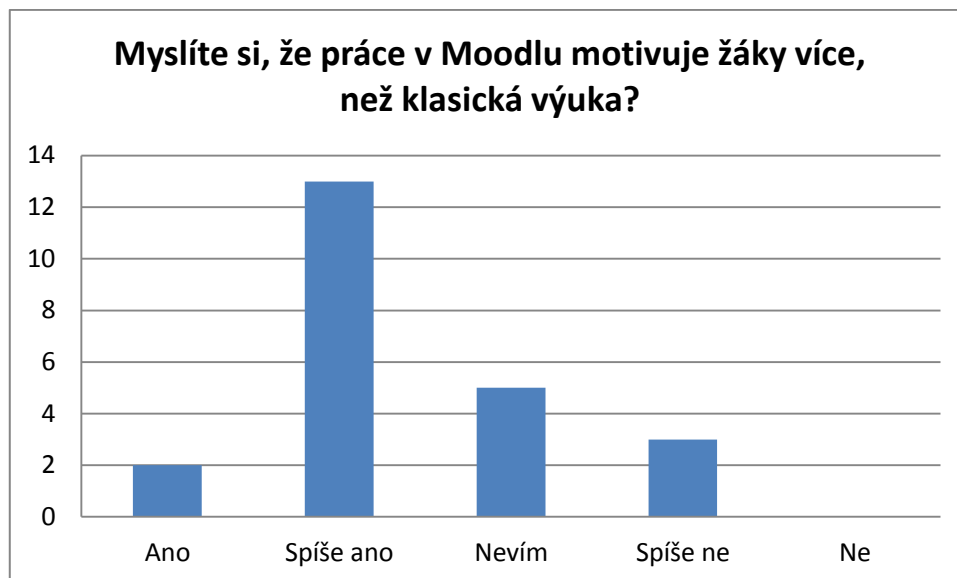

Graf 18: Otázka č. 15

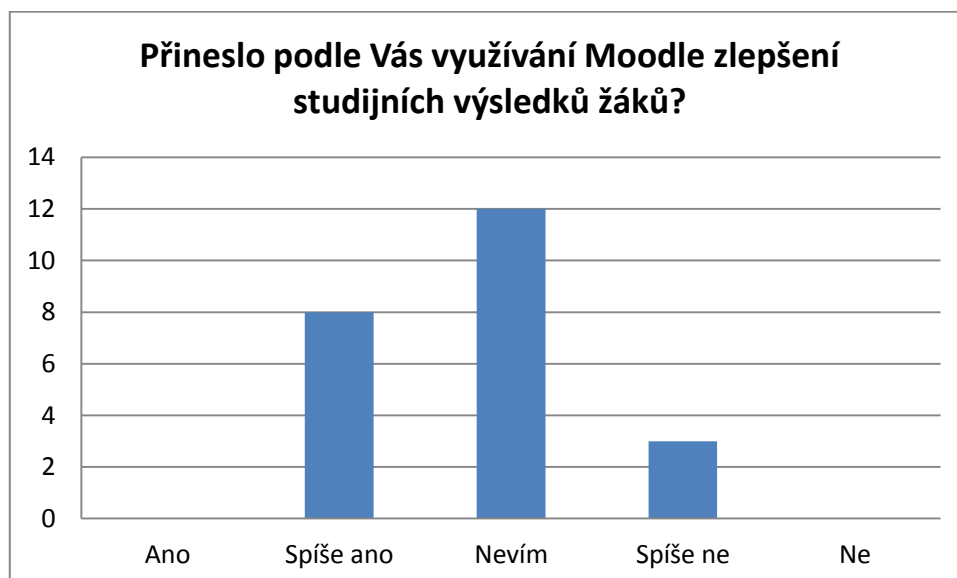
Graf 19: Otázka č. 16

Otázka č. 16 zkoumala využití nástrojů pro komunikaci a zjišťování názorů žáků. Většina respondentů (15) tyto nástroje nevyužívala. Část respondentů (6) využívala nástroje pro komunikaci a pouze 2 respondenti využívali oba nástroje. Otázka je uzavřená.

Graf 20: Otázka č. 17

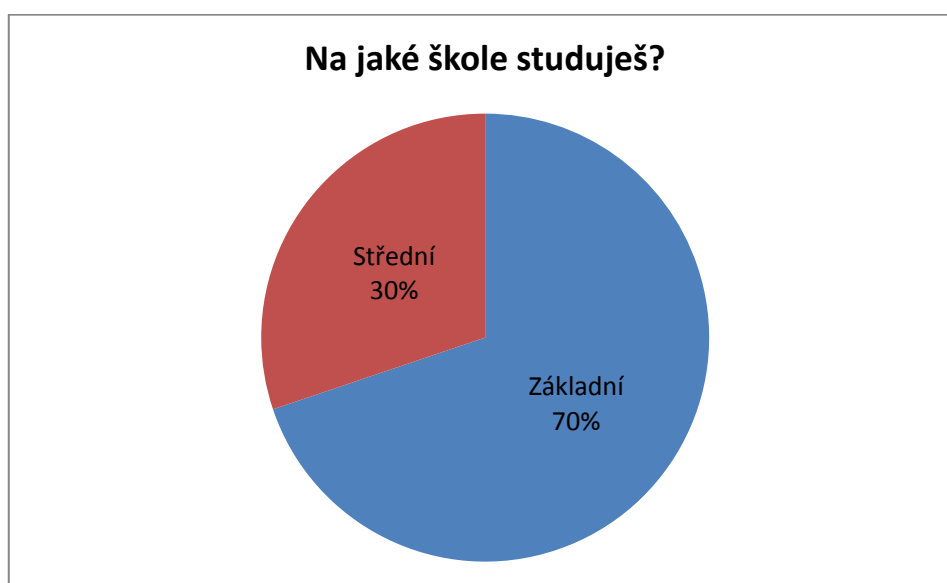
Otázka č. 17 se zabývala motivací v souvislosti s využíváním systému Moodle. Zajímalo nás, zda mají učitelé dojem, že práce v Moodle motivuje žáky více, než klasická výuka. 2 respondenti se domnívali, že ano. 13 respondentů tvrdilo, že spíše ano. 5 respondentů nedokázalo tento aspekt posoudit a 3 byli názoru, že Moodle žáky spíše nemotivuje více, než klasická výuka. Otázka je uzavřená.

Graf 21: Otázka č. 18

V otázce č. 18 jsme se dotazovali, zda si učitelé myslí, že využívání Moodle přineslo žákům zlepšení studijních výsledků. 8 z nich se domnívalo, že spíše ano, 3 respondenti si mysleli, že spíše ne a 12 respondentů nedokázalo na tuto otázku odpovědět. Otázka je uzavřeného typu. **Hypotéza U.6.** předpokládala, že na tuto otázku odpoví většina respondentů kladně. Předložené výsledky dokázaly, že hypotéza byla jen částečně potvrzena.

8.4.2 Žák

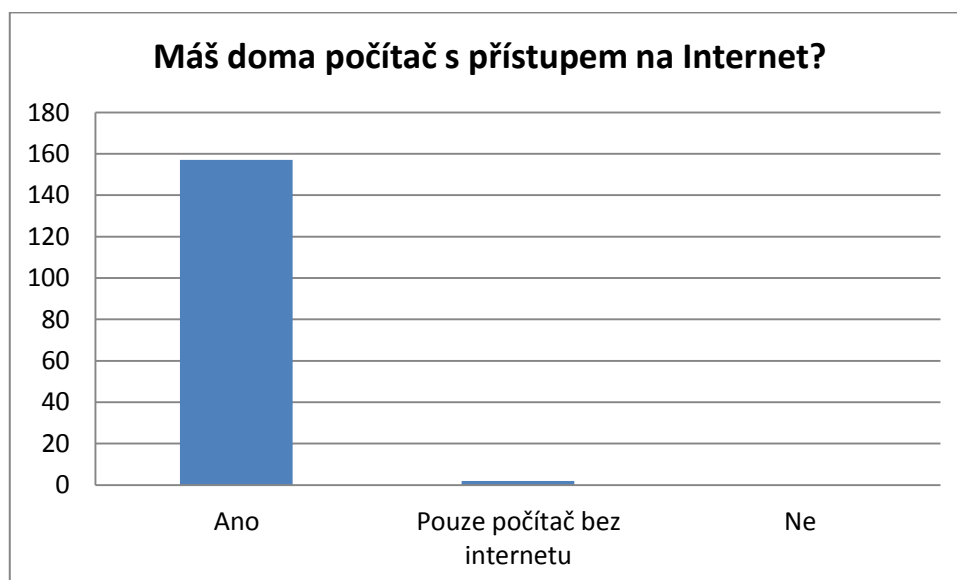
Graf 22: Otázka č. 1

Otázka č. 1 zkoumala procentuální zastoupení respondentů dotazníkového šetření. 70 % žáků navštěvovalo základní školu a 30 % žáků střední školu. Otázka je uzavřeného typu.

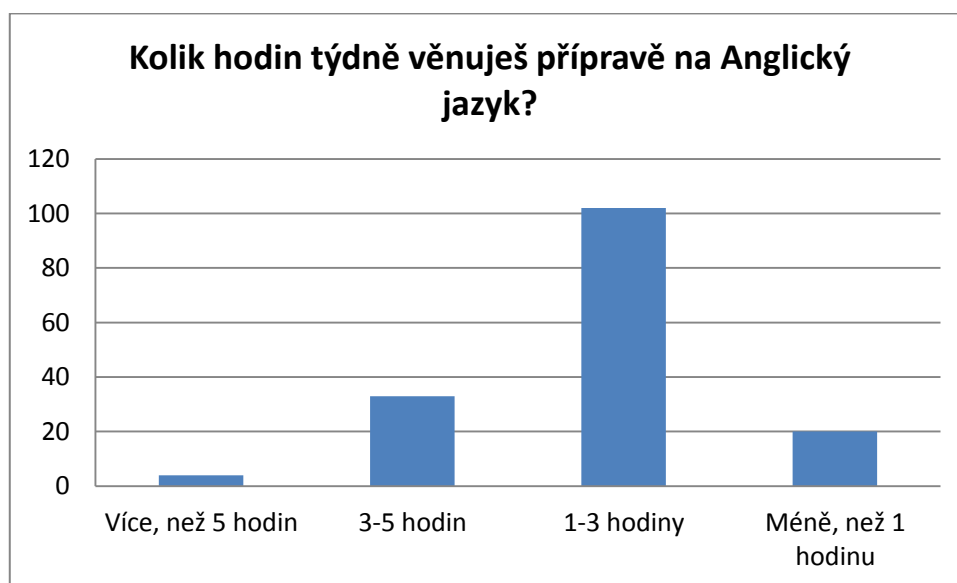
Graf 23: Otázka č. 2

Otázka č. 2 zkoumala postoj žáků k práci na počítači. Ze 159 žáků jich 149 tvrdilo, že práce na počítači je jejich koníčkem, 8 žáků považovalo práci na PC za zajímavou a 2 žáci na počítači pracovali neradi. Otázka je uzavřená. **Hypotéza Ž.1.** předpokládala obecně kladný vztah žáků k práci na PC a byla tak potvrzena.

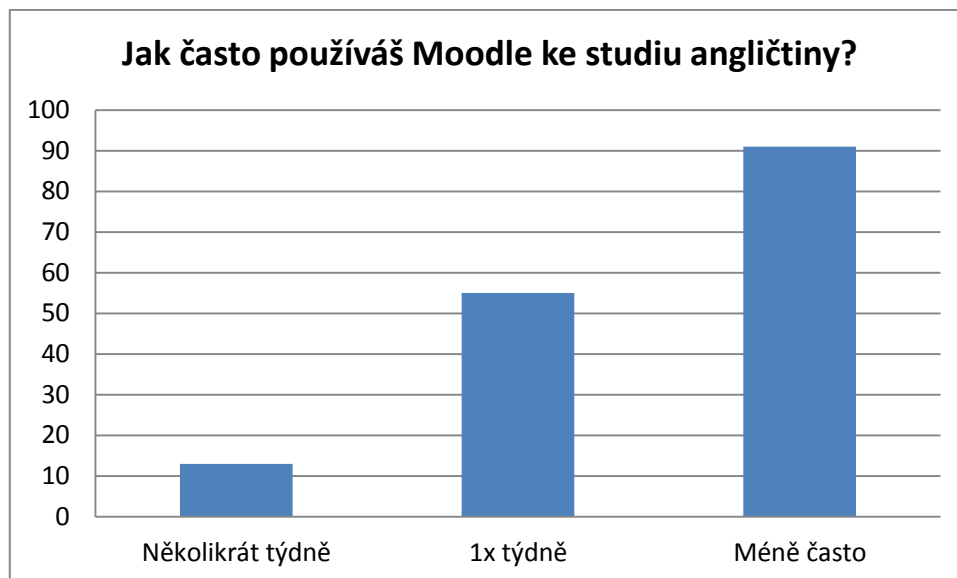
Graf 24: Otázka č. 3

Otázka č. 3 zkoumala domácí připojení k Internetu. 157 žáků uvedlo, že mají v domácnosti počítač s internetovým připojením. 2 žáci uvedli, že mají k dispozici pouze počítač bez Internetu. Jedná se o otázku uzavřenou. **Hypotéza Ž.2.** předpokládala, že všichni žáci mají v domácnosti k dispozici počítač s přístupem na Internet. Pokud se v případě dvou studentů jednalo pouze o dočasný stav, nebo jsme přistoupili k toleranci chyby v kvantitativním průzkumu, mohli jsme hypotézu považovat za potvrzenou. V opačném případě byla jen částečně potvrzena.

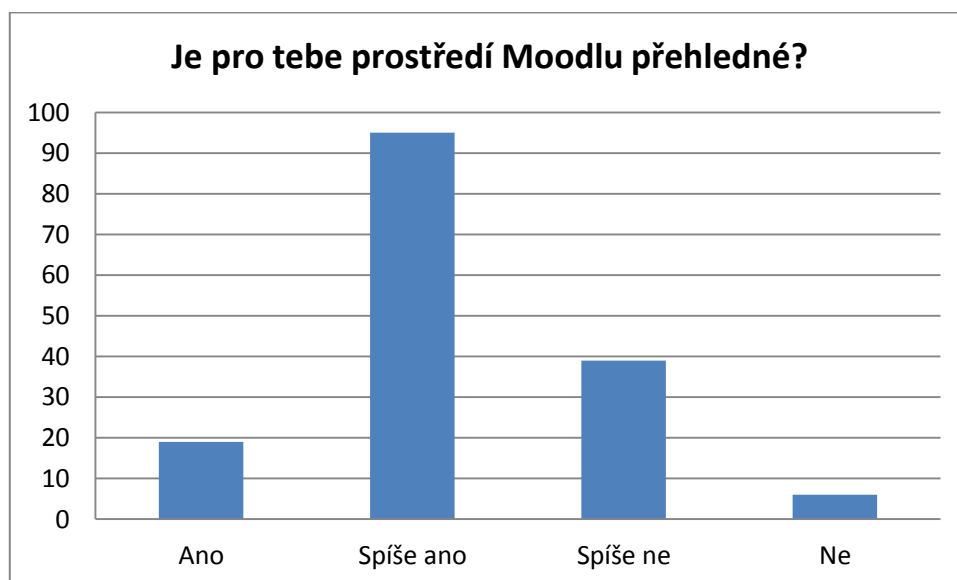
Graf 25: Otázka č. 4

Otázka č. 4 zkoumala množství času, který žáci týdně věnovali přípravě na předmět Anglický jazyk. Nejvyšší počet žáků (102) přípravě věnovalo 1-3 hodiny týdně. 33 žáků se na předmět připravovalo 3-5 hodin. Méně než hodinu týdně strávilo přípravou 20 žáků a více než 5 hodin týdně se přípravou zabývali 4 žáci. Otázka je uzavřeného typu. V **hypotéze Ž.3.** jsme předpokládali, že nejvíce žáků se na hodiny angličtiny připravovalo 1-3 hodiny týdně. Hypotéza tedy byla potvrzena.

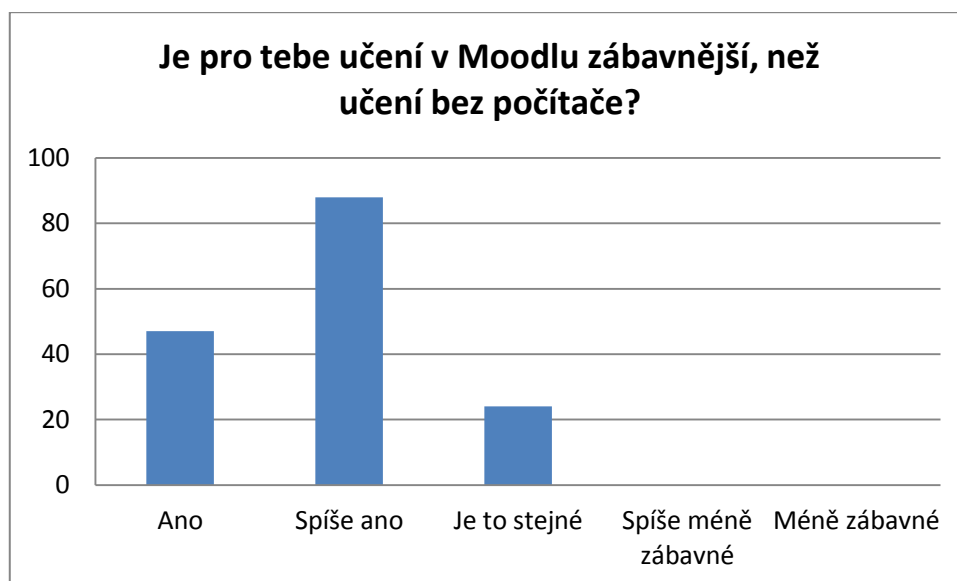
Graf 26: Otázka č. 5

V otázce č. 5 jsme tázali na frekvenci využívání Moodle ke studiu angličtiny. 91 žáků používalo Moodle v souvislosti s daným předmětem méně často, než 1x týdně. 55 žáků ho využívalo přibližně 1x týdně a zbylých 13 žáků se systémem pracuje vícekrát týdně. Otázka je uzavřená.

Graf 27: Otázka č. 6

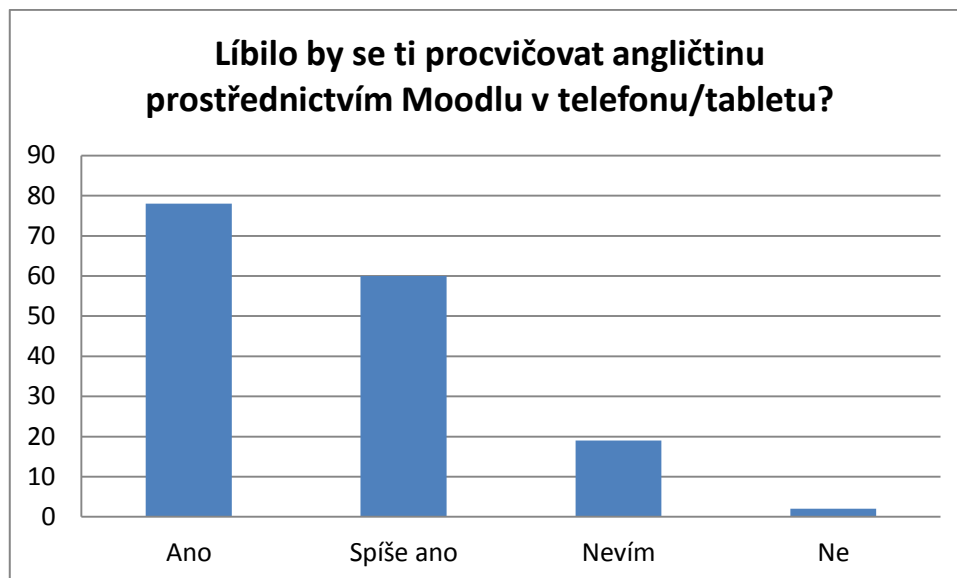
Otázka č. 6 zkoumala dojem z uživatelského prostředí Moodle. 19 respondentů považovalo prostředí Moodle za přehledné. 95 respondentů si myslelo, že je spíše přehledné. 39 jich mělo dojem, že je spíše nepřehledné a 6 respondentů ho označilo za nepřehledné. Objevila se tak jistá paralela s obdobnou otázkou pro učitele. Moodle podle respondentů nemá naprosto přehledné uživatelské prostředí. Jedná se o otázku uzavřeného typu.

Graf 28: Otázka č. 7

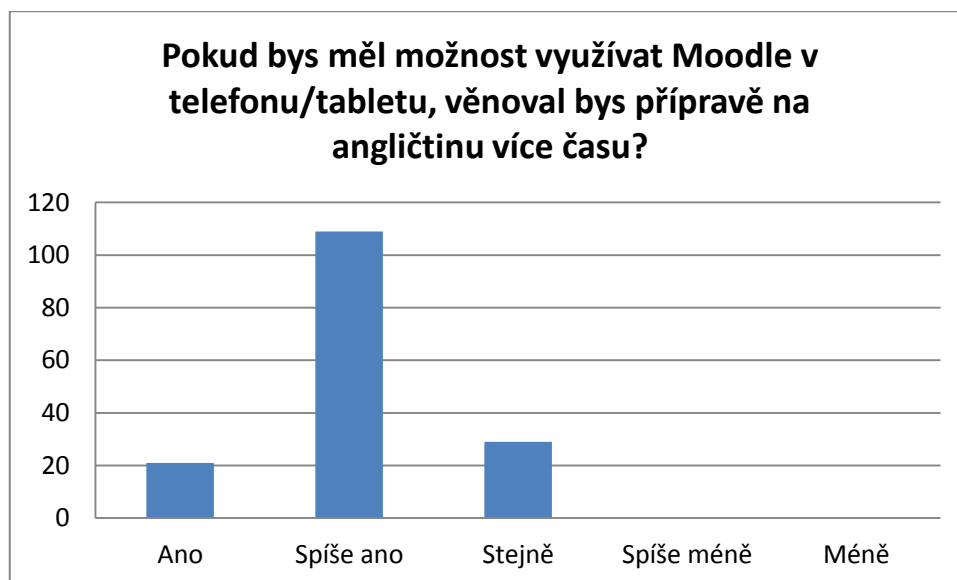
Otázka č. 7 zkoumala, zda se žákům učení v Moodlu jevílo zábavnější, než učení bez počítače. 47 respondentů se vyjádřilo pozitivně. 88 jich považovalo tento typ učení za spíše zábavnější a 24 respondentů mělo dojem, že oba typy učení byly stejně zábavné. Otázka je uzavřeného typu. **Hypotéza Ž.4.** předpokládala, že žáci preferovali učení v Moodlu před učením tradiční formou výuky bez PC. Hypotéza byla potvrzena.

Graf 29: Otázka č. 8

Otázka č. 8 zkoumala, zda by žáci uvítali procvičování angličtiny prostřednictvím Moodle v telefonu nebo tabletu. 78 žáků odpovědělo kladně, 60 spíše kladně, 2 žáci záporně a 19 jich na otázku nedokázalo odpovědět.

Graf 30: Otázka č. 9

V otázce č. 9 jsme se dotazovali, zda by žák věnoval přípravě na angličtinu více času, kdyby mohl využívat aplikaci Moodle v mobilním telefonu. 21 žáků

odpovědělo kladně, 109 žáků spíše kladně a 29 žáků uvedlo, že by přípravě věnovali stejné množství času. Otázka je uzavřená. **Hypotéza Ž.5.** předpokládala, že žáci by věnovali přípravě na angličtinu více času, pokud by mohli využívat Moodle v mobilním telefonu. V souvislosti s výsledky můžeme konstatovat, že hypotéza byla potvrzena.

Graf 31: Otázka č. 10

V otázce č. 10 jsme se žáků tázali, zda se jejich vztah k anglickému jazyku zlepšil v důsledku využívání systému Moodle. 9 žáků odpovědělo kladně, 89 spíše kladně a 61 nepozoruje žádný rozdíl. Jedná se o otázku uzavřeného typu. **Hypotéza Ž.6.** předpokládala, že žáci zlepšili svůj vztah k anglickému jazyku následkem využívání systému Moodle v tomto předmětu. Hypotéza byla částečně potvrzena.

8.5 Závěr praktické části

Výsledky dotazníkového šetření mezi učiteli anglického jazyka a jejich žáky dopadly z velké části podle očekávání. Stanovené hypotézy byly z převážné části úplně nebo částečně potvrzeny. Výjimku tvořila hypotéza U.1., jež u učitelů s praxí 10 a více let předpokládala horší vztah k moderním technologiím. Výsledky šetření ukázaly, že vztah k technologiím je u učitelů s delší praxí dokonce mírně kladnější, než u učitelů s kratší praxí. Možná i v důsledku nižšího počtu respondentů však můžeme tvrdit,

že délka praxe nemá v tomto případě na vztah k technologiím vliv. Níže předkládáme souhrnné výsledky hypotéz.

Souhrnné výsledky hypotéz dotazníku pro učitele:

- **Hypotéza U.1.**, která u učitelů s praxí 10 a více let předpokládala horší vztah k novým technologiím byla vyvrácena, což považujeme za pozitivní zprávu.
- **Hypotéza U.2.**, která předpokládala časté, či občasné využívání Moodle v hodinách angličtiny byla potvrzena.
- **Hypotéza U.3.** v předmětu Anglický jazyk předpokládala výraznou převahu Tematického uspořádání kurzu a byla potvrzena.
- **Hypotéza U.4.**, jež předpokládala častější využití systému v domácím prostředí, byla vyvrácena. Jedná se o pozitivní zjištění, které ukázalo, že práci v systému Moodle lze pravidelně implementovat do běžné vyučovací hodiny.
- **Hypotéza U.5.** předpokládala nulové zaměření na jazykový aspekt mluvení, což bylo potvrzeno. Výsledek je znepokojivý, jelikož mluvení považujeme za jeden z nejdůležitějších aspektů jazyka.
- **Hypotéza U.6.** předpokládala domněnku učitelů o pozitivním vlivu výuky v Moodle na studijní výsledky žáků. Předložené výsledky šetření dokázaly, že hypotéza byla jen částečně potvrzena.

Souhrnné výsledky hypotéz dotazníku pro žáky:

- **Hypotéza Ž.1.** předpokládala obecně kladný vztah žáků k práci na PC a byla potvrzena.
- **Hypotéza Ž.2.** předpokládala, že všichni žáci měli v domácnosti k dispozici počítač s přístupem na Internet. 2 ze 159 studentů měli k dispozici pouze počítač bez Internetu. Pokud se jednalo pouze o dočasný stav, nebo jsme přistoupili k toleranci chyby v kvantitativním průzkumu, mohli jsme hypotézu považovat za potvrzenou. V opačném případě byla jen částečně potvrzena.
- **Hypotéza Ž.3.** předpokládala, že nejvíce žáků se na hodiny angličtiny připravovalo 1-3 hodiny týdně. Hypotéza byla potvrzena.
- **Hypotéza Ž.4.** předpokládala, že žáci preferovali učení v Moodle před učením tradiční formou výuky bez PC. Hypotéza byla potvrzena.

- **Hypotéza Ž.5.** předpokládala, že žáci by věnovali přípravě na angličtinu více času, pokud by mohli využívat Moodle v mobilním telefonu. V souvislosti s výsledky můžeme konstatovat, že hypotéza byla potvrzena.
- **Hypotéza Ž.6.** předpokládala, že žáci zlepšili svůj vztah k anglickému jazyku následkem využívání systému Moodle v tomto předmětu. Hypotéza byla částečně potvrzena.

ZÁVĚR

Se závěrem této práce vzniká prostor pro rekapitulaci poznatků, které jsme v rámci práce nabyli.

V teoretické části jsme se nejprve seznámili s terminologií, zásadní pro další kapitoly práce. Následně jsme se přesunuli k problematice ICT v kontextu vzdělávání. Byly zdůrazněny obecné důvody implementace ICT do vzdělávání a přiblížili jsme si i základní vlastnosti informačních a komunikačních technologií, tedy některé z důvodů, kvůli kterým si přejeme tyto technologie ve výuce využívat. Zajímavé poznatky poskytly i odlišné možnosti využití ICT v tradičním a moderním vzdělávacím paradigmatu. Vymezili jsme si pojem e-learning a kromě jiného i termín LMS. V rámci e-learningu jsme vyjmenovali internetové portály, zabývající se výukou anglického jazyka, případně nabízející výukové materiály pro anglický jazyk. Podobně jsme vyjmenovali i nejznámější internetové databáze s digitálními učebními materiály a závěrem se seznámili s možnostmi LMS Moodle.

V praktické části jsme se seznámili s cílem, jímž bylo vytvoření dotazníkového šetření pro učitele angličtiny a jejich žáky, kteří Moodle ve výuce tohoto předmětu využívají. Z 55 oslovených škol se do šetření zapojilo 23 učitelů a 159 žáků, což vytvořilo dostatečný základ pro vyhodnocení odpovědí. V rámci šetření jsme si stanovili 12 základních hypotéz a vytvořili grafické znázornění celkem 28 otázek a jejich odpovědí. Základní předpoklady byly až na jednu z hypotéz správné, nebo částečně správné.

Z výsledků jsme se dozvěděli, že oslovení učitelé využívají systém Moodle pro rozvíjení většiny aspektů jazyka, kromě mluvení. Výukové materiály si bez výjimky vytvářejí všichni vlastní. Celkově hodnotí práci v prostředí spíše kladně. Kromě toho se domnívají, že práce v Moodlu žáky motivuje a v menší míře je i důvodem lepších studijních výsledků.

Výsledky dotazníku pro žáky ukázaly, že oslovení žáci mají obecně velice kladný vztah k práci na počítači a výuku v Moodlu preferují před klasickou výukou bez počítače. V případě, že by měli možnost využívat systém Moodle i v mobilních

telefonech, je pravděpodobné, že by přípravě na předmět Anglický jazyk věnovali více času.

Obecně můžeme považovat výsledky šetření za přínosné a využít je například jako podklad pro stanovení metod práce se systémem Moodle v anglickém jazyce.

CITOVANÁ LITERATURA

Tištěné zdroje

CEJPEK, Jiří. *Informace, komunikace a myšlení*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1998. 179 s. ISBN 80-7184-767-4.

DRLÍK, Martin, ŠVEC, Peter, KAPUSTA, Jozef, MESÁROŠOVÁ, Miroslava. *Moodle: Kompletní průvodce tvorbou a správou elektronických kurzů*. Vyd. 1. Praha: Albatros Media a. s., 2013. 344 s. ISBN 978-80-251-3759-8.

HAŠKOVÁ Alena a kol. *Didaktické prostředky jako optimalizační faktor procesu vzdělávání*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2011. 274 s. ISBN 978-80-7435-160-0.

HLAVENKA, Jiří. *Výkladový slovník výpočetní techniky*. 3. vyd. Praha: Computer Press, 2009. 452 s. ISBN 80-7226-023-5

HORKÝ, Stanislav, KRSEK, Libor. *Úvod do multimedií*. Praha: Oeconomica, 2009. 158 s. ISBN 978-80-245-1608-0.

KOPECKÝ, Kamil. *E-learning (nejen) pro pedagogy*. Olomouc: Hanex, 2006. 130 s. ISBN 80-85783-50-9.

Learning to Change: ICT in Schools. Paris: OECD, 2011, 118 s. ISBN 92-64-19652-8.

MÁLKOVÁ, Kateřina. *Využití systému Moodle ve výuce němčiny*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2014, 65 s. Diplomová práce.

MANĚNA, Václav. *Moderně s Moodle: jak využít e-learning ve svůj prospěch*. Praha: CZ.NIC, z.s.p.o., 2015. 294 s. ISBN 978-80-905802-7-5.

MCLUHAN, Marshall. *Jak rozumět médiím: Extenze člověka*. 2. rev. vyd. Překlad Miloš Calda. Praha: Mladá fronta, 2011. 399 s. ISBN 978-80-204-2409-9.

NETÍK, René. *Multimédia ve výuce angličtiny*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2012. 60 s. Bakalářská práce.

NEUMAJER, O., ROHLÍKOVÁ, L. a J. ZOUNEK. *Učíme se s tabletem: Využití mobilních technologií ve vzdělávání*. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2015. 192 s. ISBN 978-80-7478-768-3.

PAVLÍČEK, Antonín. *Nová média a web 2.0*. Praha: Oeconomica, 2007. 118 s. ISBN 978-80-245-1272-3.

POSPÍŠIL, Jaroslav a MICHAL, Stanislav. *Multimediální slovník*. Vyd. 1. Olomouc: Rubico, 2004, 183 s. ISBN 80-7346-019-X.

PRŮCHA, Jan, WALTEROVÁ, Eliška, MAREŠ, Jiří. *Pedagogický slovník*. Vyd. 4. Praha: Portál, 2003. 324 s. ISBN 80-7178-772-8.

PRŮCHA, Jan a kol. *Pedagogická encyklopedie*. Praha: Portál, 2009, 935 s. ISBN 978-80-7367-546-2

SAK, Petr a kolektiv. *Člověk a vzdělání v informační společnosti*. Vyd. 1. Praha: Portál s.r.o., 2007. 290 s. ISBN 978-80-7367-230-0.

SCHELLMANN, Bernard, GAIDA, Peter, GLÄSER, Martin, KEGEL, Thomas. *Média: Základní pojmy, návrhy, výroba*. Praha: Europa-Sobotáles, 2004. 484 s. ISBN 80-86706-06-0.

SELWYN, Neil. ICT in Adult Education: Defining the territory In OECD. *ICT and Learning. Supporting Out-Of-School Youth and Adults*. France: 2006, 174 s.

ŠPERK, Miroslav. *Středoškolská mládež a její vztah k multimédiím*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2012. 62 s. Bakalářská práce.

WINKLER, Peter. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009, 520 s. ISBN 978-80-251-2331-7.

ZOUNEK, Jiří, ŠEĎOVÁ, Klára. *Učitelé a technologie: Mezi tradičním a moderním pojetím*. Vyd. 1. Brno: Paido, 2009. 172 s. ISBN 978-80-7315-187-4.

ZOUNEK, Jiří, SUDICKÝ, Petr. *E-learning: učení (se) s online technologiemi*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2012. 248 s. ISBN 978-80-7357-903-6.

Elektronické zdroje

ActivInspire: How to make and use containers. [online]. [cit. 2016-11-16]. Dostupné z: https://i.ytimg.com/vi/kKeeq_qcFL8/maxresdefault.jpg

Autorský software ActivInspire [online]. [cit. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.activboard.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=75&Itemid=91

Příručka pro autory DUM [online]. [cit. 2016-11-28]. Dostupné z: <http://autori.rvp.cz/informace-pro-jednotlive-moduly/digitalni-ucebni-materialy/prirucka-pro-autory-dum>

Benchmarking Acces and Use of ICT in European Schools 2006. Final Report from Head Teacher and Classroom Teacher Surveys in 27 European Countries [online]. Empirica, 2006. 461 s. [cit. 2016-9-21]. Dostupné z: http://www.awt.be/contenu/tel/dem/final_report_3.pdf

BRDIČKA, Bořivoj. *Vliv technologií na inovaci výukových metod* [online]. Česká škola, 2004 [cit. 2016-10-25]. Dostupné z: <http://www.ceskaskola.cz/2004/12/borivoj-brdicka-vliv-technologie-na.html>

BURIÁNEK, Jan a kolektiv. *Interkulturní vzdělávání II* [online]. Praha: Člověk v tísni s.r.o., 2005. 169 s. Dostupné z: https://www.varianty.cz/download/docs/484_interkulturni-vzde-la-va-ni-ii.pdf

Cyberspace [online]. [cit. 2016-10-30]. Dostupné z:
<https://www.techopedia.com/definition/2493/cyberspace>

Fragmented Future [online]. [cit. 2016-7-23]. Dostupné z:
http://darcy.com/fragmented_future.pdf

Internet Users [online]. [cit. 2016-7-23]. Dostupné z:
<http://internetlivestats.com/internet-users>

MACHOVÁ, J. *Nové formy vo vyučovaní matematiky a fyziky – interaktívna tabula a e-learning* [online]. Cena Slovak Telekom, 2006. [cit. 2016-11-23]. Dostupné z:
<http://www.cenast.sk/sk/kniznica-prac/2006/nove-formy-vo-vyucovani-matematiky-a-fyziky-interaktivna-tabula-a-e-learning.st>

Mobile Moodle [online]. [cit. 2016-11-27]. Dostupné z:
<https://2016.moodlemoot.cz/mod/book/view.php?id=1&chapterid=28>

Moodle.org [online]. [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: <https://moodle.org/>

Moodle Mobile [online]. [cit. 2016-11-24]. Dostupné z:
https://docs.moodle.org/32/en/Moodle_Mobile

Moodle Mobile App [online]. [cit. 2016-11-27]. Dostupné z:
<http://www.mylearningspace.com.au/apps/moodle-mobile-app/>

Pen Tray [online]. [cit. 2016-11-16]. Dostupné z:
<http://sjsuicdoc.pbworks.com/w/page/38096278/Pen%20Tray>

REVENDA, Václav. Trendy využívání ICT ve školách. In: *Hnedulkov.cz* [online]. [cit. 2016-10-07]. Dostupné z: <http://hnedulkov.cz/hnedulkov/text/et/index.htm>

Sites [online]. [cit. 2016-11-12]. Dostupné z: <https://moodle.net/sites/>

Slovník současné češtiny [online]. [cit. 2016-10-27]. Dostupné z:
<http://www.nechybujte.cz/slovník-soucasne-cestiny/>

Smart Notebook 16 [online]. [cit. 2016-11-16]. Dostupné z:

<https://support.smarttech.com/en/software/smart-notebook/smart-notebook-16>

VLKOVÁ, Věra. Technika, či technologie? *Světlo* [online]. FCC Public,

2003, **2003**(2), 1 [cit. 2016-7-21]. Dostupné z:

<http://www.odbornecasopisy.cz/svetlo/casopis/tema/technika-ci-technologie--16691>

VOBORNÍK, Petr. *Základní moduly činností v Moodle* [online]. Hradec Králové:

Univerzita Hradec Králové, Přírodovědecká fakulta, 2014 [cit. 2016-11-12].

Dostupné z: <http://download.petrvobornik.cz/docs/knihy/moodle.pdf>

Web 2.0. [online]. [cit. 2016-7-23]. Dostupné z:

<http://www.paulgraham.com/web20.html>

Web 2.0. [online]. [cit. 2016-7-23]. Dostupné z:

<http://techterms.com/definition/web20>

PŘÍLOHA A – SEZNAM OSLOVENÝCH ŠKOL

1. SŠ České Velenice
2. ZŠ Tyršova, Vyškov
3. Masarykova SŠ chemická, Praha
4. ZŠ a Gymnázium Integra, Brno
5. SOŠ Znojmo
6. Střední zahradnická škola, Ostrava
7. ZŠ Kavčí hory, Praha
8. ISŠ na Kamerli, Mladá Boleslav
9. ISŠ hotelového provozu, obchodu a služeb, Příbram
10. Gymnázium a SOŠ zdravotnická a ekonomická, Vyškov
11. SŠ zemědělská, Třebíč
12. SŠ zdravotní, Třebíč
13. ZŠ Bakalka, Brno
14. Gymnázium a SŠ zdravotní, Kyjov
15. SŠ Albrechtova, Český Těšín
16. SPŠ a SOU, Pelhřimov
17. OA Tomáše Bati, Zlín
18. SOŠ stravování, Říčany
19. SPŠ a OA Bruntál
20. Gymnázium Karla Čapka, Dobříš
21. ZŠ Borovského, Karvinná
22. ZŠ Unesco, Uherské Hradiště
23. SŠ potravinářská, obchodu a služeb, Brno

24. SPŠ Stavební, Mělník
25. Gymnázium a SOŠ Jilemnice
26. Gymnázium Karlovy Vary
27. OA Kostelec nad Orlicí
28. 1. Kladenská soukromá SŠ a ZŠ
29. ZŠ Otokara Březiny, Jihlava
30. ZŠ Horní Police
31. ZŠ Morávková, Vyškov
32. SPŠ Chemická, Pardubice
33. Gymnázium a OA, Orlová
34. ZŠ Hálkova, Olomouc
35. ZŠ Oslavická, Velké Meziříčí
36. ZŠ Pohořelice
37. ZŠ Lesní, Liberec
38. ZŠ Nymburk
39. EDUCAnet – ZŠ a SŠ, České Budějovice
40. ZŠ Velké Opatovice
41. ZŠ Jazyků, Karlovy Vary
42. ZŠ Alšova, Kopřivnice
43. ZŠ Prachovice, Chrudim
44. Gymnázium Karla Sladovského, Praha 3
45. Gymnázium Boženy Němcové, Hradec Králové
46. ZŠ Morkovice
47. ZŠ Chrlice, Brno

48. ZŠ Boletice
49. OA Hradec Králové
50. Gymnázium Šumperk
51. ZŠ Březová, Uherské Hradiště
52. Gymnázium Jaroška, Brno
53. SŠ Delta, Pardubice
54. Gymnázium Polička
55. Gymnázium Hladnov

PŘÍLOHA B - DOTAZNÍKY

Dotazník pro učitele angličtiny

Vážená paní učitelko, Vážený pane učiteli,

cílem následujícího dotazníku je zmapovat možnosti využití LMS Moodle ve výuce angličtiny. V případě, že Moodle v předmětu Anglický jazyk ve vaší škole používáte, obracím se na Vás se zdvořilou prosbou o jeho vyplnění.

Dotazník má dvě části - tato část dotazníku je určena pro Vás (18 otázek, přibližně 5 minut). Druhá část dotazníku je určena pro žáky (10 otázek, 5-7 minut). Rád bych Vás požádal, zda byste věnoval(a) několik minut z vyučovací hodiny vyplnění druhé části dotazníku Vašimi žáky, případně jim odkaz na dotazník zaslal(a) na e-mail. Šetření je anonymní a prováděno pouze pro účely mé diplomové práce. Výsledky šetření Vám velice rád poskytnu. Pro bližší informace mě neváhejte kontaktovat.

Mnohokrát děkuji za Váš čas.

S pozdravem,

Bc. René Netík

student UHK

1. *Na jaké škole vyučujete?*

- Základní
- Střední

2. *Profesi učitele anglického jazyka vykonáváte:*

- Méně než 10 let
- 10 let a více

3. *K moderním technologiím máte vztah:*
- Kladný
  - Spíše kladný
  - Neutrální
  - Spíše záporný
  - Záporný
4. *V Moodle jste se naučil(a) pracovat:*
- Během studia
  - V zaměstnání
  - V rámci vlastního vzdělávání
5. *Jak dlouho již s Moodle pracujete?*
- Prvním rokem
  - 2 a více let
6. *Ohodnoťte práci v prostředí Moodle:*
- 1 - nejlepší
  - 2
  - 3
  - 4
  - 5 – nejhorší
7. *Jak často využíváte Moodle ve výuce angličtiny na vaší škole?*
- Každou vyučovací hodinu
  - Často
  - Občas
  - Zřídka

8. *Jaké uspořádání kurzu využíváte (Více odpovědí)*

- Týdenní
- Tematické
- Jiné
- Nevím

9. *Žáci v Moodle pracují (Více odpovědí)*

- Ve škole na počítači
- Ve škole na interaktivní tabuli
- Na mobilním zařízení
- Ve škole v Moodle nepracují

10. *Jaké aspekty jazyka v Moodle rozvíjíte? (Více odpovědí)*

- Slovní zásoba
- Gramatika
- Psaní
- Čtení
- Mluvení

11. *Je podle Vás Moodle vhodnější k výuce jazyků spíše, než jiných předmětů?*

- Ano
- Spíše ano
- Je stejně vhodný
- Spíše méně vhodný
- Méně vhodný

12. *K jakým didaktickým účelům Moodle ve výuce angličtiny využíváte? (Více odpovědí)*

- Distribuce podkladových materiálů
- Výklad
- Procvičování
- Testování
- Domácí úkoly
- Komunikace

13. *Používáte automatické hodnocení Moodle?*

- Vždy, pokud je to možné
- Občas
- Nepoužívám

14. *Z výukových materiálů vložených do Moodle využíváte materiály (Více odpovědí):*

- Vámi vytvořené
- Vytvořené někým z vaší školy
- Vytvořené jinou školou/jiným zdrojem

15. *Při tvorbě vlastních výukových materiálů pro Moodle využíváte (Více odpovědí):*

- Učebnice
- Internetové stránky
- Multimediální výukové programy
- Časopisy
- Jiné
- Nevytvářím vlastní materiály

16. *Využíváte nástroje pro komunikaci a zjišťování názorů žáků, které Moodle nabízí?*

- Ano, využívám oba druhy nástrojů
- Pouze nástroje pro komunikaci (zprávy, chat, diskuzní fórum, ...)
- Pouze nástroje pro zjišťování názorů (anketa, dotazník, ...)
- Nevyužívám tyto nástroje

17. *Myslíte si, že práce v Moodlu motivuje žáky více než klasická výuka?*

- Ano
- Spíše ano
- Nevím
- Spíše ne
- Ne

18. *Přineslo podle Vás využívání Moodle zlepšení studijních výsledků žáků?*

- Ano
- Spíše ano
- Nevím
- Spíše ne
- Ne

Dotazník pro žáky

Milá žákyně, Milý žáku,

cílem následujícího dotazníku je zjistit Tvůj názor na práci ve výukovém systému Moodle v předmětu Anglický jazyk. Dotazník obsahuje 10 otázek, je anonymní a slouží pro účely mé závěrečné práce na Univerzitě Hradec Králové.

Děkuji Ti za čas, který dotazníku věnuješ.

Bc. René Netík

student UHK

1. *Na jaké škole studuješ?*

- Základní
- Střední

2. *Jaký máš postoj k práci na počítači?*

- Je to můj koníček, rád na něm pracuji
- Je to zajímavé
- Nebaví mě to, ale nemám s tím problém
- Nerad používám počítač

3. *Máš doma počítač s přístupem na Internet?*

- Ano
- Pouze počítač bez internetu
- Ne

4. *Kolik hodin týdně věnuješ přípravě na Anglický jazyk?*

- Více, než 5 hodin
- 3-5 hodin
- 1-3 hodiny
- Méně než 1 hodinu

5. *Jak často používáš Moodle ke studiu angličtiny?*
- Několikrát týdně
  - 1x týdně
  - Méně často
6. *Je pro tebe prostředí Moodleu přehledné?*
- Ano
  - Spíše ano
  - Spíše ne
  - Ne
7. *Je pro tebe učení v Moodleu zábavnější, než učení bez počítače?*
- Ano
  - Spíše ano
  - Je to stejné
  - Spíše méně zábavné
  - Méně zábavné
8. *Libilo by se ti procvičovat angličtinu prostřednictvím Moodleu v telefonu/tabletu?*
- Ano
  - Spíše ano
  - Nevím
  - Ne
9. *Pokud bys měl možnost využívat Moodle v telefonu nebo tabletu, věnoval bys přípravě na angličtinu více času?*
- Ano
  - Spíše ano
  - Stejně
  - Spíše méně
  - Méně

10. *Myslíš si, že se díky využívání Moodle zlepšil tvůj vztah k angličtině?*

- Ano
- Spíše ano
- Nemyslím si to
- Spíše se zhoršil
- Zhoršil se